

Budapesti Hírlap

BUDAPEST

Külügymin. sajtóarchivuma

I. Disztér 2

Urednik — Szerkeszti
Andrée Dezső

17. évfolyam 293. szám

Novisád, 1936 november 24. kedd

Berlin és Róma segítik Franco kormányát

Kartagéna előtt külföldi buvárnaszádok tüzeltek a madridiak hadihajóira — Anglia csak a burzsoi kormány válasza után dönt a hadviselő felek elismeréséről

Salamancából jelenti a német távirati iroda: Az északi nemzeti hadsereg főparancsnoksága közli, hogy

az ötödik hadosztály Alcubiere mellett visszaverte az ellenség támadását. A vörösök 150 halottat vesztek.

Villanuova de Roboliar mellett is visszavetették a támadó madridi csapatokat. Az Espinos de los Monteros melletti frontszakaszon a nemzetiek megszállták Valieho falut és a Vila Maior magaslatot.

A 7. hadosztály közli, hogy a vörös milícia heves támadást intézett a nemzetiek által megszálltva tartott Moncloa palota ellen. Casa del Camponál a milícia tankokkal áttörést kísérelt meg, de súlyos veszteségek mellett visszaverték.

A nemzetiek négy szovjettankot zsákmányoltak, úgy hogy ezen a frontszakaszon zsákmányolt tankjaik száma huszra emelkedett.

A guadalairai szakaszon a nemzetiek fontos hadállásokat foglaltak el. Aragoniában a vörösök újabb támadást intéztek a nemzetiek kiépített vonalai ellen, támadásuk azonban nem járt eredményt.

HARCOK A VELASQUEZ HAZÉRT

Madrid északnyugati részén napokon át heves küzdelem folyt az ugynevezett Velasquez-épületért, amely a madridi képzőművészeti iskola központja. A nemzetiek végül is behatoltak az épület földszintjére. A vörösök az emeletet védekeztek, majd, belátva ellenállásuk hiábavalóságát, megadták magukat. Minthogy a foglyokat mintegy 80 embert, elszállítani nem lehetett,

a nemzetiek elvették a foglyok cipőit és ruháit, hogy szükségük így megakadályozzák.

A vörösök azonban felgyújtották az épületet s az így támadt zűrzavarban néhányan sikerült visszaszöknie csapatához.

A MŰKINCSEK SORSA

A Havas-iroda munkatársa beszámol a madridi műkincsek sorsáról. A Prado-múzeum már teljesen üres. A bombázás, amely betörte a múzeum ablakait, a kincsekben nem okozott kárt, mert

a világhírű festményeket és szobrokat heteken át tartó munkával ládákba csomagolták s amikor még a vasúti közlekedés szabad volt, Valenciába és Alicantába szállították.

További sorsuk azonban ismeretlen. Lehetséges, hogy itt a festményeket és a szobrokat hajóra rakták.

Elpusztult Alba herceg híres portája is Madrid északkeleti részén, ahol a leghevesebb harcok dúltak. Az itt őrzött híres festményeket,

Titian, Rembrandt és Goya műveinek nagy részét azonban még az ostrom megkezdése előtt sikerült elszállítani.

Nem tudni, mi történt Govának a San Antonio de la Florida kolostorban levő falfestményével. Ez a kolostor az északi pályaudvar közelében van s belesik az ágyultüzvonalába.

Elmondja a francia tudósító, hogy Genovában híres képét, amelyet Piiescasban őriztek, a vörösök még Piiescas eleste előtt Madridba szállították. Ugyancsak Madridban vannak az Escor-

rial világhírű Velasquez és Tintoretto képei is, amelyeket a Spanyol Bank pincéjében helyezték őrizetbe.

Boledóból a vörösök semmit sem vihettek el, mert a nemzetiek gyors előnyomulással meglepetésszerűen érték el és szállították meg a várost.

MÉRÉNYLETEK A BARCELONIAI VEZETŐK ELLEN

Barcelonából Párison át érkezett hírek szerint az utóbbi napokban Barcelonában ismételt merényleteket követtek el a vörös vezetők ellen. Megölték a köztársasági párt két vezetőjét, Ecevar őrnagyot és Martínez hadnagyot.

Mindketten nagy szerepet játszottak a barcelonai vörös uramban. Megölték továbbá Durit katalán népevezért, aki a szocialisták, kommunisták és anarhiszták egységpártját hozta létre Barcelonában.

Perpignanból érkezett jelentés szerint vasárnap a csöcselék meglamadta és kifosztotta a barcelonai olasz és német üzleteket.

FELVÁLTOTTAK VILALBA EZREDEST

A Reuter-iroda barcelonai jelentése szerint

Vilalba ezredest, aki a madridi haderők parancsnoka volt az északaragóniai fronton, felváltották.

Helyébe Luengo Gomez Garciaát nevezték ki.

A madridi főparancsnokság jelentése szerint a vörös csapatok Barbastronál Almudevera irányában nyomulnak előre. Elvágták a nemzetiek összeköttetését és meg-

verték az ellenséget, amelynek súlyos veszteségeket okoztak. Az aragon arcvonaltól egyéb részeken az eső akadályozza a hadműveleteket.

ELHAMVADT A MINTAFOGHÁZ

Madridban most a mintafogház környékén folyik a küzdelem. Az épület teljesen elhamvadt.

A nemzetiek hatalmas fényezőkat állítottak fel a Mánzanares partján, hogy megakadályozzák a harcok éjszakai átkelését.

Madridban továbbra is állandóan égnék az egyes épületek. A nemzetiek hivatalos jelentése szerint Madridban a nemzeti csapatok kiszélesítették az ellenséges arcvonalon ütött rést az egyetemi negyed közelében és berendezkedtek az elfoglalt állásokba.

REDKIVÜLI MINISZTERTANÁCS LONDONBAN

Londonból jelentik: Baldwin miniszterelnök váratlan intézkedése-re rendkívüli minisztertanácsot hívtak egybe, amely a spanyol helyzettel foglalkozott. Egy párisi lap értesülése szerint az angol kormány most még nem hozott végleges döntést a spanyolországi hadviselő felek elismerése ügyében. Anglia a semlegességi bizottságban javasolja majd, hogy a kel 15 időpontban valamennyi hatalom ismerje el hadviselő félnek a két szembenálló spanyol kormányt.

Javasolni fogja Anglia azt is, hogy a hatalmak ismételt határozott formában foglaljanak állást a semlegesség elvének fenntartása mellett.

A minisztertanács után Eden külügyminiszter újabb utasítást küldött a jelenleg Hendayeben tartózkodó Chilton angol nagykövetnek. Az utasítás úgy szól, hogy a nagykövet lépjen érintkezésbe a burzsoi nemzeti kormánnyal és kérjen határozott választ arra a kérdésre, hogy a nemzetiek hajóhada milyen feltételek mellett akarja megvalósítani a zárlatot a katalán partokon.

VISSZAVONJAK AZ ANGOL HAJÓKAT

Az angol álláspont várható alakulásával függ össze az a hír is, amely szerint a Barcelonában horgonyzó angol cirkáló elhagyta a barcelonai kikötőt és a nemzetiek kezén levő Mallorca szigetére ment.

Újabb jelentések szerint az angol kormány fontolóra vette a spanyol partok közelében állomásozó angol hajóraj sürgős átcsoportosításának kérdését.

Könnyen lehetséges, hogy a Barcelonában horgonyzó an-

gol hadihajókat rövidesen visszavonják.

Angol politikai körökben valószínűnek tartják, hogy az angol kormány csak akkor dönt a spanyol hadállapot elismeréséről, ha választ kapott a burgosi nemzeti kormánytól a barcelonai semleges sáv létesítése ügyében. A Daily Mail szerint

Páris és London közt még nincs teljes egyetértés a kelet-spanyolországi partok ostromzárja tekintetében.

Franciaország előbb bevárja szakértőinek részletes felvilágosítását.

Az angol kormány a barcelonai angol főkonzul szabad elbírálására bízta annak megvitatását, szükségesnek tartja-e a Barcelonában élő angol állampolgárok elszállítását.

A párisi lapok jelentése szerint

Barcelonában a szovjet teljes gőzzel dolgozik a barcelonai szovjet-titkosrendőrség megszervezésén.

A szervezési munkálatokat a legtapasztaltabb szovjet rendőrségi vezetők vették át. Ezentúl Barcelona lesz a GPU, a szovjet titkosrendőrség európai központja.

Külföldi buvárnaszádok támadása

Madridból jelenti az Avala: A Havas iroda jelentése szerint a hadügyi és tengerészeti minisztérium közli, hogy több buvárnaszád, amelyek egy idegen állam hajóhadához tartoznak, vasárnap reggel 9 órakor Kartagena előtt megtámadta a madridiak hajóit. A Cervantes cirkálót torpedótalálat érte és a hajó meglehetősen megsérült.

Ugyancsak a Havas iroda közli, hogy az angol tengernagyi hivatal eddig semmiféle hivatalos értesítést nem kapott az idegen buvárnaszádok és a madridi hajók közt lefolyt állítólagos harcról.

Berlinből jelenti: A Kartagena előtti harcokkal kapcsolatban illetékes német helyen közölték a Reuter iroda tudósítójával, hogy ezidőszent egyetlen német buvárnaszád sincs a Földközi Tengeren.

Berlin és Róma segítik Francot

Londonból jelenti az Avala: Ward Price, a Daily Mail Londonban időző szerkesztője, a következőket jelenti lapjának:

— Azoknak a megbeszéléseknek alapján, amelyeket a birodalom vezető személyiségeivel folytattam, arra lehet következtetni, hogy a Franco kormánynak német és olasz részről történt elismerése maga után vonja a spanyol nemzetiek kifejezett megsegítését is e két hatalom részéről. Az a benyomásom, hogy a német és olasz kormány el van szánva arra, hogy segít a spanyol nemzetieknek. Berlinben azon a nézetben vannak, hogy a spanyolországi harcok kiemelését egyedül az a nyílt segítség nehezíti meg, amelyet a szovjet a madridi kormánynak nyújt.

FELLÁZADT EGY ZÁSZLÓ-ALJ BARCELÓNÁBAN

A nemzetiek rádióállomásai közlik, hogy néhány nappal ezelőtt ismét több szovjet kereskedelmi gőzös érkezett Alicante kikötőjébe. A gőzösök szovjetkatonákat szállítottak.

Barcelonában az egyik ugynevezett önkéntes zászlóalj fel lázadt és kijelentette, hogy nem hajlandó a madridi fronton elvérezni.

Ugyanekkor fellázadt a »Valencia« zászlóalj is és elhagyta a madridi frontot. Barcelonában

az anarhisták valóságos Szent Bertalan éjszakával válaszoltak vezériüknek, Duritának meggyilkolására. Fosztogattak, gyújtogattak és sok embert megöltek.

A kegyetlenkedések a barcelonai anarhista szervezetek vezetőit is megdöbentették. A vezetők ki-

áltványban szólították fel híveiket, hogy azonnal vessenek véget a kilengéseknek.

150 LÁDA ARANY ANGLIÁBAN

Párisból jelenti: A francia lapok londoni értesülése szerint az angliai Folkestoneba Franciaországból 150 láda spanyol eredetű arany érkezett.

A francia népfront vasárnapi felvonulásán repülőgépeket és ágyukat követeltek Madrid számára

Párisból jelenti: Lilleben vasárnap temették el az öngyilkossá lett Salengro belügyminisztert. — A gyászbeszédet Blum miniszterelnök mondotta, aki beszédében kitért az elhunyt ellen emelt vádakra. Hangoztatta Salengro ártatlanságát és bejelentette, hogy

a vádlók ellen büntető eljárás indul.

A temetéssel egyidőben Párisban a népfront hívei nagy felvonulást rendeztek. A menet félháromkor indult el a Bastille-térről és öt ókor ért a Nation-térre. A szindikalisták

a menetben a spanyol zászlót vitték és Spanyolországot éltették. A fém munkások küldöttsége szavalókorusban követelt repülőgépeket és ágyukat a valenciai kormány részére.

A francia minisztertanács ma délután jelölte ki Salengro belügyminiszter utódját. Valószínűnek tartják, hogy a miniszterelnökségi államtitkár lesz az új belügyminiszter.

Horthy kormányzó elutazott Rómába

Az olasz főváros készül a magyar államfő ünnepélyes fogadására

Budapestről jelenti: Horthy Miklós kormányzó, hétfőn délután fél négykor, különvonatán elutazott Rómába. Bucsuztatására megjelentek a keleti pályaudvaron a magyar kormány valamennyi tagja, számos képviselő és más közéleti előkelőségek. A magyar kormányzóval együtt utazott Rómába Vértessy Sándor, a kabinetiroda főnöke, Keresztes-Fischer Lajos tábornok a kormányzó katonai irodájának főnöke és három szárnysegéde. Ugyanazzal a vonattal utazott el Rómába Darányi miniszterelnök és Kánya külügyminiszter, gróf Teleki Gyula követségi titkár és gróf Csáky István követségi tanácsos kíséretében, valamint Colonna herceg budapesti olasz követ is.

Mint az Avala Budapestről jelenti, a hétfői magyar sajtó is oldalakat szentel Horthy kormányzó olaszországi utazásának. A lapok kiemelik, hogy most történelmi első ízben, hogy a magyar államfő hivatalos látogatást tesz a külföldön. A lapok rámutatnak annak fontosságára is, hogy Darányi és Kánya miniszterek is Rómába utaznak.

Római jelentés szerint az olasz főváros már készül a magyar államfő fogadására. A Via del Impero, ahol a katonai díszszemlét tartják és a pályaudvarról a királyi palotához vezető útvonalon élénk ütemben épülnek a trélinők. Egymásután vonják fel mindenfelé a két nemzet zászlóit. A különböző hatóságokat jegykérésekkel árasztotta el az ünnepekre Róma lakossága.

Az olasz sajtó meleg szavakkal köszönti a magyar kormányzót és feleségét. A Figaro így ír: Magyarország, a nagy hadirokkant, ebből az alkalomból érzí majd a fasiszta Olaszországnak Magyarország iránti rokonszenvét. Virginio Gaída Voce d'Italia című lapban, többek között ezeket írja:

— Európában még igen sokan vannak, akik zavart és egyenetlenkedést akarnak kelteni. A magyar kormány a békét akarja, de nem hajlandó békét az uccasarkokon alamizsnaként összegyűjteni. Magyarország háború utáni

politikáját a természetes jogok politikájának lehetne nevezni. A bécsi értekezleten Olaszország és Ausztria teljes mértékben elismerték Magyarország természetes jogait.

A RÓMAI UT PROGRAMJA

Rómából jelenti: Villani Frigyes báró kvirináli és Bareza György vatikáni magyar követ Firenzéig a magyar kormányzó pár elé utaznak. Firenzében az olasz király nevében Miraglia tengernagy és Calabria hercege fogadja Horthy kormányzót és itt száll fel a különvonatra Cambriano hercegnő is, akit az olasz királyi udvar udvarhölgynek osztott be Horthy Miklósné mellé olaszországi tartózkodása idejére.

Rómában, a Termini-pályaudvaron az olasz királyi pár és Mussolini vezetésével az egész olasz kormány, a király 5 szárnysegéde, Badoglio herceg vezérkari főnök, valamint Róma valamennyi előkelősége fogadja a magyar államfőt. Amikor Horthy kormányzó leszáll a különvonatról, az ágyúütegek disztüzet adnak és a zenekarok felváltva a magyar és az olasz himnuszt játszó. A kormányzó pár római tartózkodása alatt a Kvirinálban lakik, Darányi és Kánya miniszterek pedig a Grand Hotelben szállnak meg. A bevonulásnál Horthy kormányzó a királylyal, a kormányzó felesége pedig az olasz királynéval ül a diszhintóban, míg Darányit Mussolini, Kányát pedig Ciano gróf kíséri el szállására.

Horthy kormányzó szerdán délelőtt a Pantheonban levő királysirokat, majd az Ismeretlen Katona síremlékét koszoruzza meg, utána pedig résztvesz a díszteletre rendezett hatalmas katonai díszszemlén. A szemlén a római helyőrség 50.000 katonája és több ezer főnyi milicistája vesz részt.

A magyar kormányzó különvonata csak Hegyeshalomnál állott meg, ahol Schuschnigg osztrák kancellár felszállt a különvonatra és elkísérte a kormányzó párt az olasz határig.

Novoszibirszkben halálra ítélték egy német mérnököt

Németország megszakítja a diplomáciai viszonyt a szovjettel

Moszkvából jelenti: A novoszibirszki bünper 9 vádlottját, köztük

Spickling német mérnököt halálra ítélték.

Az ítélet véglegesnek tekinthető és az elítéltek csupán kegyelmi kérvényt nyújthatnak be.

A moszkvai német nagykövet lépéseket tett a szovjetkormánynál, hogy biztosítsa a kegyelmi kérvény elfogadását.

A szovjetkormány még nem adott választ a nagykövet lépésére.

Berlini jelentés szerint a német sajtó a legnagyobb felháborodás hangján azt írja, hogy a novoszibirszki bíróság neveltséges bírósági komédia keretében ítélte halálra Spickling mérnököt. A »12 Uhr Blatt« az ítéletet hidegvérű és előre megfontolt gyilkosságnak nevezi.

A Matin azt írja, hogy a német kormány komolyan gondolja a szovjet-német diplomáciai kapcsolatok megszakítására.

HETEDSZER

November 29-én délután fél 3 órai kezdettel a Református Olvasókörben színe kerül
JANCUSUSKO GÁBOR

Egy májuséjszakán

című 3 fejezetes operettje, eredeti színpadi szövegében, első he y árákkal. Jegyek elővételben a Kör szolgálatánál és Abrahám könyvkereskedésében kaphatók.

HALLÓ!

Két angol a faldiszítés új módszerét találta fel. Először is azbeszt-tartalmu anyagot fecskendeznek a falra, aztán egy ezüstalapú oldatot, mely fényérzékeny és tökéletesen rátapad az első rétegre. A kívánt képet a falra vetítik. Ezután úgy kell eljárni, mint a fényképlemezek fixálásánál. A képet végül lakkréteggel vonják be.

H. L. Hawkinks professzor, az őslénytan híres tudósa, az angol tudományfejlesztő társulat ülésén kijelentette, hogy az ember „az egyetlen esztelen élőlény”. Nincs az a hangya, hal, madár, vagy tigris, amely úgy viselkedne, mint az ember. Ezek mindnyájan alkalmazkodnak természetes környezetükhöz, az ember azonban vashől és kőből épít magának környezetet, idegeit a rádió lármaival feszíti, gyors repülőgépeken rohan a kontinensek és tengerek felett s kohók előtt izzad, amelyekre védő-szemüveg nélkül nem is tud ránézni. A fiziológusok és a pszichiáterek egyformán attól tartanak, hogy egyszer csak összeomlik a hajszában. „Ezt a fajta a sors igen látványos emelkedésre szánja, de egyúttal ugyanilyen látványos bukásra is, amelynél teljesebb és gyorsabb még nem volt a világon” — állapította meg előadása végén Hawkinks professzor.

A Newyork Times szerint az amerikai választási küzdelemre az országos köztársasági bizottság 8,636.000, az országos demokrata bizottság 3,000.000, a köztársasági parlamentj bizottság 550 ezer dollárt költött. A lap az elnök-képviselő- és szenátorjelöltek személyes kiadásait 2,000.000 dollárra, az államoknak és közületeknek a választással kapcsolatos kiadásait 8,000.000 dollárra s a választási küzdelemmel kapcsolatos egyéb kiadásokat 3 millió dollárra becsüli. Összesen tehát körülbelül 25,686.000 dollárba került a nagy választási küzdelem.

Ha állami hivatalra törekzel, fontosabb, hogy valakit, mint az, hogy valamit ismerj. (Jos K. Pollock, az újságírás tanára a Michigani Egyetemen) — Órizzkedj a nőktől, mint a postistól. (John C. Reed, Brow Egyetem). — Ha egy lovat idomítani akarsz, okosabbnak kell lenned, mint a ló. (W. G. A. Lister, Illinoisi Egyetem). — Az igazán amerikai hódító nem vágyik minden földre; ő csak a szomszédja földjét akarja. (L. W. Fowles, Loonis Institute). — A puritánizmus nem óv meg attól, hogy gonosztevé legyen, csak azt akadályozza meg, hogy gonoszságaidban örömet találj. (Mendell, a Yale Egyetem dékánja). — Amerikában a szegények kormányoznak — a gazdagok javára. (Hugh Bone, a politikai tudományok tanára a Norther Egyetemen).

Baselben bemutatták Albert Steffen nyolc színből álló darabját, melynek hőse Wilson és a Népszövetség. A szerző szerint a Népszövetség csődje főleg Wilsonnak, az ő misztikus, utópisztikus és egyszersmind okoskodó szellemének köszönhető. A darabban sok kísértet is szerepel. Így például a kétségek között hanyódo Wilson előtt megjelenik első feleségének szelleme. A darab végén, a versaillesi tanácskozó asztal körül pedig elvonulnak a különböző országok hősi halottainak szellemei. A darabnak jelentékeny sikere volt.

A londoni fiatalokruak bírósága elé került egy fiu, apróbb vétség miatt. A tárgyaláson, mint ez már a fiatalokruak ügyeiben szokás, részletesen feltárták a vádlott fiu életkörülményeit is. Kiderült, hogy egy 13 szobából álló házban él, melyben összesen tizenhárom család lakik albrletben. A házat valósággal elárasztják a patkányok csapatai. A háznak igen sok lakója van, s a patkányharapások nyomát. Egy kisgyerek arcát egészen összeharapdták.

A zetai bánságban is a JRZ győzött

Községi választások a zetai és szával bánságban

Vasárnap tartották meg a községi választásokat a zetai bánságban. A választások végeredménye az Avala jelentése szerint a következő:

A zetai bánságban tartott községi választásokon a JRZ győzött, míg valamennyi ellenzéki csoport mindössze csak 62 községben szerzett többséget.

Összesen 266 községben folytatták le a választásokat, míg két községben a szavazást megszakították.

A végleges eredmény szerint a JRZ 204 községet kapott,

vagyis a községek 76.69 százalékát.

Az egyesült ellenzék 35 községben győzött,

vagyis a szavazatok 13.16 százalékát,

a volt horvát parasztpárt 17 községben győzött, vagyis a szavazatok 6.39 százalékát, a volt SDK egy községben győzött, vagyis a

szavazatok 0.38 százalékát, a polgári listák 4 községben győztek, vagyis a szavazatok 1.50 százalékát és a pártonkívüli listák 5 községben győztek, vagyis a szavazatok 1.80 százalékát kapták. A többi pártcsoportok egy községben sem győztek.

Ugyancsak vasárnap folytatták le a választásokat a szávali bánság 60 községében. Egy községben a választást félbeszakították. Az egyes csoportok a következő eredményeket érték el:

A JRZ 32 községen győzött, vagyis a szavazatok 54.25 százalékát kapta.

A volt horvát parasztpárt 12 községben győzött és a szavazatok 20.34 százalékát, a polgári listák 1 községben győztek, vagyis a szavazatok 1.69 százalékát, a volt SDK 12 községben győzött, vagyis a szavazatok 20 százalékát és Hogyera csoportja 2 községben győzött, vagyis a szavazatok 3.39 százalékát kapta.

A szubotica mezőgazdák tiltakozó nagygyűlése a kuluk behajtási módja ellen

A városoknak nincs joga az elmaradt kuluk behajtására

A Goszpodarszka Szloga szuboticai és járási szervezetei hétfőn délután nagygyűlést tartottak a Katolikus Legényegylet nagyertermében. A gyűlésen a városi kuluk behajtását vitatták meg és elhatározták, hogy tiltakozni fognak a behajtási módja és a kuluk felhasználása ellen.

A gyűlésen Dulics Márkó és Szkenđerovics Fülöp földbirtokosok ismertették a gyűlés célját és mezőgazdák sérelmeit, majd dr. Katanec Mihovil ügyvéd jogi szempontból bírálta a város behajtási rendszerét. Kifejtette, hogy

a városnak a törvény értelmében nincs joga az 1930-as régi kuluk utólagos behajtására,

mert a törvény szerint a kulukot csak egy évre lehet előirányozni és behajtani, még pedig a szükség szerint.

A törvény előírja, hogy kulukmunkára akkor kell berendelni a polgárságot, amikor legkevésbé a mezei munka. Ehelyett Szubotican az a gyakorlat, hogy mindig éppen a legnagyobb munka idején dolgoztatják le a kulukot. A

város kulukbevétele évi kétfélmillió dinár, amit csakis a községi utak javítására szabadna fordítani. Ehelyett Szubotican évek óta az aszfaltozására fordítják a kulukot, ezenkívül 4 milliót a Szokolotthon építéséhez vettek igénybe, ugyanakkor pedig

olyan elhanyagoltak a tanyai utak, hogy a mezőgazdák nem tudják a városba szállítani terményeiket.

Indítványozza, hogy ne fizessék be a kulukmegváltást, hanem mindenki, aki nem vállalkozik munkára, dolgoztassa le kulukkötelezettségét munkanélkülivel. Ezzel 2 millió dinárhoz jutnának a munkanélküliek.

Végül dr. Katanec indítványozta, hogy felebbezenek az államtanácshoz az 1930. évi kulukmegváltás behajtása ellen és kérik, hogy a kulukbevételt csakis a községi utak megjavítására fordítsák.

Vukovics Gyidó Jozsip képviselő magyar nyelven ismertette a gyűlés lefolyását és az elhangzott beszédeket.

HORNYPHON

ULTRA - PRINZ-TIPUS

3 csöves - Reflex - Világ-super

3 hullámterület:
16-52 m., 200-600 m., 700-2000 m.

Eddig még el nem ért hangvisz-szaadás!

Legcsökkenthető áramfogyasztás!!!
Legújabb reflexkapcsolás!

Kedvező fizetési feltételek!

Noviszadi iőképviselet:

JUGO-ELEKTRO

Noviszad, Mr. Aleksandra 6. Tel. 24-22

Öngyilkos lett, mert nem akart megválni a magzatától

Rejtélyes öngyilkosság foglalkoztatja a gákovói rendőrséget, Götller Ottóné 17 éves gákovói asszony

felöltözött a legszebb ruhájába, befeküdt az ágyába és zsirszóda-oldatot ivott.

Életveszélyes állapotban szállították be a szombori kórházba, ahol hamarosan kiszünetett.

A hatóságok feltevése szerint a fiatal és szép asszony halálát családi bajai idézték elő. Az asszonyka, családi nevén Popescu Anna ez év januárban ment férjhez Götller Ottóhoz. Családi élete boldogtalan volt, mert az anyósa kezdetől fogva nem szívelhette. Ez év májusában tüdőbajt kapott és orvosai tanácsára egy fruskagórai szanatóriumba ment gyógykezelésre. A férje ezalatt bizalmasabb kapcsolatba került egy gákovói leánnyal és ez a házastársak között méginább elrontotta a jóviszonyt. Amikor az asszony viszatért a szanatóriumból, áldott állapotban volt.

A férje azzal gyanúsította, hogy hűtlenkedett

és a magzatnak sem ő az apja. Az asszony váltig tagadta ezt, de a férj nem hitt. Követelte, hogy a magzatot hajtassa el. Ugyanezt kívánta a fiatalasszony anyósa is.

Götller Ottóné emiatt annyira elkeseredett, hogy elhatározta magát az öngyilkosságra, amelyet most el is követett. A hatóságok most az asszony nevelőszüleinek feljelentésére folytatják az ügyben a vizsgálatot.

Avenol Oxford és Cambridge diszdoztora

Londonból jelentik: Az oxfordi és a cambridgei egyetem diszdoztorává avatta Avenol népszövetségi főtitkár, Avenol az avatás alkalmából tartott fogadáson kijelentette, hogy a nagyhatalmak kötelessége békét teremteni Európában, ez a béke azonban ne alapuljon sem a makacs eltökéltségen, sem az erőszakon, sem a megfélemlítésen.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 7.80—7.95, Prága 60.80—61.20, Berlin 5.64—5.68, London 212.50.

Zürich. Páris 20.24, London 21.28, — Newyork 435.12, Brüsszel 73.60, Milánó 22.925, Amszterdam 235.50, Berlin 175.

3 dinár egy tubus
Soadont-fogpép
a SOA-drogériában

Mennyit ihatik egy 75 kilós ember anélkül, hogy munkaképessége csökkenne?

(Berlín, november)

Néhány nappal ezelőtt érdekes belügyminiszteri rendelet jelent meg a német birodalomban. A rendelet kimondja, hogy közlekedési szerencsétlenségeknél ezután

a járművek vezetőit alkoholvizsgálatnak kell alávetni.

Ugyanilyen vizsgálatot végezhet a rendőrség a katasztrófa áldozatain és a szerencsétlenség szemtanúin is, ha felmerül a gyanú, hogy ezek italos állapotban voltak. A rendelet különösen szak-

körökben nagy feltűnést keltett. Mint sikerült megtudnunk, a rendelet kiadását Wiethold kieli egyetemi tanár javasolta, aki a kieli egyetem törvényszéki és szociális orvostani intézetében uttörő kutatásokat végzett. Sikerült pontosan megállapítania, hogy ezrelékben kifejezve

mekkora az az alkoholmennyiség, amely a vérben elvegyülve károsan befolyásolja, vagy éppen megbénítja az ember szellemi képességeit.

Weithold professzor szenzációs megállapításai

Alkalmunk volt az éppen Berlinben tartózkodó

Wiethold professzorral

beszélni, aki a következőket mondotta:

— Mindenekelőtt előre kell bocsátanom, hogy az a módszer, amelyet intézetemben alkalmaztam, Svédországból származik, ahol már évek óta sikeresen kísérleteznek egészen csekély vérmennyiségek vegyi vizsgálatával. Az itt kidolgozott Widmark-féle mikroeljárás lehetővé teszi, hogy a vérbe került mérgek jelenlétét megállapíthassuk olyan csekély vérmennyiségből is, amelyet egy tűszúrás fakaszt az ajkán, vagy a fülcimpán. Az én kutatásaim arra irányultak, hogy megszerkesztjük azt a skálát, amely a mérgeknek a szervezetbe kerülését és az idő múlását hozza párhuzamba. Így, ha alkohollal van szó, az alkoholos folyadék megivásától számítva

15 órán keresztül észlelhetjük az alkohol jelenlétét

és a skála alapján visszakövetkeztethetünk az eredetileg fogyasztott mennyiségre.

— Pontosan kiszámítottuk a kritikus alkoholértékeket. Ha a vérbe került szesz mennyiség eléri a 2 ezreléket, akkor már olyan zavarok állnak be a szervezetben, amelyek — közlekedési szerencsétlenségeket említve, —

teljesen kizárják a jármű biztonságos vezetését.

— A legtöbb ember, a kísérletek során megvizsgáltaknak 80 százaléka, 1,6 ezreléknél is képtelen járművet rendesen kormányozni, de már az alkohol egy ezrelékes jelenléte is bizonytalanra teszi a közlekedést. Járművek vezetőinél legfeljebb 0,6 ezrelékes vérbeli alkoholkonzentrációt minősíthetünk megengedhetőnek. Kutatásaink természetesen gyakorlati sikra is kiterjedtek. Megállapítottuk, hogy egy legalább 75 kilógram súlyú ember

egy liter sört vagy másfél liter grogot, vagy fél liter rajnai bort ihatik ahhoz, hogy az itat elfogyasztása után két óra múlva vérében 0,6 ezrelékes alkoholmennyiség legyen.

Ezt következik, hogy az az autó

Vonatkozik ez természetesen minden más gépjármű vezetésére is. Két liter sör, vagy három liter grog, vagy egy liter rajnai bor fogyasztása már 1,2 ezrelék három és fél liter sör, vagy hat liter grog, vagy két liter bor pedig két ezrelék koncentrált alkoholt visz bele a vérkeringésbe.

— Persze — fűzte hozzá Wiethold professzor — ezek mind abszolút értékek, mert hiszen az öntudat elhomályosulásának, a közlekedési bizonytalanságnak más egyúttérő okai is vannak. Nikotinnal való visszaélés, lelki feszültség, kimerültség, különösen pedig

az influenzás megbetegedés kezdeti stádiuma

mind gyengíti az ember uralmát önmaga és járműve fölött. Következésképp, hogy akik ilyen mellékokok hatásának is ki vannak téve, még érzékenyebbek az alkohol hatása iránt. Intézetem vizsgálatokat végez abban az irányban is, hogy az alkohollal együtt, vagy az ivás után elfogyasztott szokványos ételek és más folyadékok, például tea, teketekakávé stb. mennyiben befolyásolja az alkohol szerepét. Remélem, hogy rövide-

sen olyan tabellákat tudunk nyilvánosságra hozni, amelyek a bírósági hatóságokat teljesen pontosan tájékoztatják a vádlott felelősségének fokáról. Mondanom sem kell ugyanis, hogy ezek a kutatások — bár elsősorban és eredetileg az utcai forgalom biztonságát szolgálják — nem csupán a járművek vezetőit tartják szem előtt, hanem mindazokat, akik bűncselekmények elkövetésénél eddig ittasságra, mint enyhítő körülményre hivatkoztak.

— Abban a tekintetben is felvilágosítással szolgálnak ezek a vizsgálatok, hogy általában a szellemi képességeket milyen mennyiségű alkohol befolyásolja.

S milyen idő múlva szűnik meg a kedvezőtlen hatás. Értékes szerepük lesz továbbá ezeknek a kutatásoknak akkor is, amikor a bíróság a kihallgatott tanúk megbízhatóságát mérlegeli. A bűncselekmény után végzett vérvizsgálat ugyanis megállapíthatja, hogy az illető tanúk teljesen birtokában lehetnek-e szellemük éberségének, amikor a körülöttük lejátszódó eseményt figyelték.

D. E.

Gondolatolvasó csodagyereket fedeztek föl Lettországból

Rigából jelentik: Két esztendővel ezelőtt egy egyszerű lett földműves házaspár csodálatos dolgokat tapasztalt kislányán. Először az anya vette észre, hogy elvesztett kulcsairól a gyermek nevével mondta meg, hogy azokat hol lehet megtalálni. Ha parancsolni akartak valamit a kislánynak, a gyermek már meg is tette, mielőtt a parancs elhangzott volna. Ezzel szemben a kisgyermek tanítója azt tapasztalta, hogy növendéke szellemileg visszamaradt és igen nehéz felfogású. Különösen az olvasás megy nála nehezen. A betűket ismeri, de nehezen tudja szavakká összerakni. Azt is észrevette azonban a tanító, hogy ha egyidejűleg ő is olvassa magában a szöveget, a kislány egyszerre egészen folyékonyan olvas és ilyenkor nem is néz be a könyvébe. Az a gyanúja támadt, hogy

a kislány gondolatolvasó.

nem a könyvből olvas, hanem a könyvből olvasónak a gondolatait olvassa.

Ugyanezt tapasztalta a gyermek Kleinberg nevű kezelőorvosa is, aki kísérletezni kezdett vele. Hogy megnehezítse a dolgot, gyógyszerkönyvet vett a kezébe és azt olvasta magában.

A gyermek háttal állva neki, kifogástalanul vete olvasta a nehéz orvosi szakkifejezéseket.

Kleinberg doktor ekkor értesítette a különös esetről a rigai egyetemet, amely dr. P. Dahle lélektani professzor vezetése alatt tíztáru bizottságot küldött ki a kislány rendkívüli képességének megvizsgálására.

A dolognak híre ment és

a világ minden részéből jöttek tudósok Rigába, hogy kísérleteket végezzenek a cso-

dagyermekekkel.

A bizottság azonban szigorúan örökös azon, hogy a szenzációhajászás kedvéért elcsúszott megfigyelésekkel ne veszélyeztessék azt a komoly tudományos végcél, amelyet a bizottság maga elé tűzött. A cél pedig annak az eldöntése, hogy a gyermek különös képessége tulajdonság-e, amely megmagyarázható egyes érzékszervek talán a látás, vagy hallás fokozott, rendszerint fejlettebb teljesítőképes ségével, vagy pedig

természetfeletti tulajdonságnak

kell-e tekinteni.

Az eddigi megfigyelések azonban ellentmondanak annak, hogy a gyermeknek „csupán” látó, vagy halló szervei lennének a rendszerint fejlettebbek. Mindjobban valószínűsödik az a tény, hogy még egyelőre

a tudomány számára is megoldhatatlan rejtéllyel állunk szemben.

A bizottság mindenesetre folytatja a lélektani kutatásokat. Maga a lett kormány 1200 márkát ajánlott fel erre a célra.

Választási hírek Szombor környékéről

A multhéten a szombori járásbíróság Szvetozár Miletics községből beterjesztett két jelölőlistát hagyott jóvá. Az egyik kormánypárti lista, melyen listavezető Knézy István, helyettese pedig Ivankovics Bosko. A másik jóvá hagyott lista az egyesült ellenzék listája, melynek vezetője Kaics Jakab, helyettese Molnár András. Elutasította a szombori járásbíróság az egyesült ellenzék sztariszivaci (listavezető Raics Kamenko) és sztanisicsi (listavezető Weidner Adám) listáit. Az apertini járásbíróság elutasította az egyesült ellenzék bogojevoi listáját, melynek vezetője Suhajda József volt. Az elutasítások formai okokból történtek. Sztapáron a régi radikálpárt is állított listát, amelyet a bíróság megerősített.

AZ IDEI NOBEL-DIJASOK

Anderson professzor svéd-amerikai tudós a fizikai, dr. Debye Péter berlini egyetemi tanár a kémiai és Eugene O., Neilli amerikai drámaíró az irodalmi Nobel-díj nyertese

Évenként öt háború

**Három évszázad alatt 1700 háborút
vivott meg az emberiség — Statisztika a
történelemlről — Nem mindig győz az
erősebb fél**

Az utolsó három évszázad háborúiról igen pontos és nagyon érdekes összeállítást készítettek a történelem statisztikusai. Ebben a kimutatásban csak az 1618—1908-ig terjedő háborukat sorolják fel mert a legnagyobbat, a világ-háborút nem lehet egyes nemzetek háborújának tekinteni. Így ezt a háborút teljesen számitáson kívül kellett hagyni. Összesen 1700 háborút vizsgáltak meg, amelyekből az alábbi érdekes adatokat állapították meg.

A LEGTÖBB HÁBORUT FRANCIAORSZÁG VISELTE

Melyik állam vett a legtöbb háboruban részt?

Franciaország az összes háborúk 63 százalékában, Ausztria közel 800 háboruban vett részt. A többi országok igen messze esnek ezektől a számoktól. Anglia 30 százalék, Oroszország 19 százalék, Poroszország (1740 óta) 18 százalék, Spanyolország 16 százalék, Törökország 12 százalék, Hollandia 10 százalék, Svédország 6 százalék.

Ezeknek a számoknak nem szabad azonban túlzott jelentőséget tulajdonítani,

mert Anglia kevés háborút viselt ugyan, de ezek a háborúk a legjelentősebbek és világpolitikai szempontból is a legnagyobbak voltak.

NEM MINDIG GYŐZ A — GYŐZTES

Érdekes megállapítása a statisztikának, hogy a vesztes és nyertes államok hogyan aránylanak egymáshoz. Oroszország háborúinak 63 százalékát nyerte meg éppen, mint az Egyesült államok, Anglia 60 százalékát, Poroszország 60 százalékát, Franciaország 52,6 százalékát, tehát még mindig többet mint a felét. A többi államok közül Ausztria háborúinak csak 42 százalékát, Olaszország pedig csak 40 százalékát. Spanyolország 36 százalékát, Törökország már csak 30 százalékát.

A tengeri háborúk arányszámai kissé eltérnek ezektől a számoktól. Ausztria tengeri csatáinak 100 százalékát megnyerte. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy csak egyszer keveredett tengeri háborúba (Lissa, 1866). Oroszország 68 százalékot, Anglia 67 százalékot, Franciaország pedig csak 49 százalékot nyert meg tengeri háborúi közül.

Amerika két tengeri ütközetben vett részt, meg is nyerte mindkettőt.

Ebből a kimutatásból azt is láthatjuk, hogy a statisztika nem mindig tükrözi vissza a hű és pontos világpolitikai sikereket. Svédország például sikeres ütközetei ellenére sem tudott világpolitikai jelentőségre szert tenni, míg ez-

zel szemben Olaszország, mely háborúinak három-ötöd részét elvesztette, a világpolitika tényezőjévé vált. Oroszországnál, az Egyesült Államoknál és Angliánál a statisztika teljesen új képet nyújt.

KITARTO ELLENSEGEK

Hogy melyek azok az országok, amelyek egymás ellen a legkitartóbban küzdöttek, a következő kimutatásból derül ki: Franciaország Ausztria ellen 14 háborút vezetett, összesen 76 háborús évvel, Anglia ellen 10 háborút 73 évvel, Spanyolország ellen 10 háborút 62 évvel.

A legtöbb háborút azonban a Német Birodalom és Poroszország ellen vezette 80 háborús évvel.

Spanyolország 44 évig háboruskodott Portugália ellen, 6 háboruban. Franciaország az Egyesült Államok ellen is viselt hadjáratot 1798—1800-ig. Igen lanvha tengeri háború volt ez és tulajdonképpen ütközetre nem is került sor.

AZ 55 ÉVES HÁBORU

Ami az egyes háborúk időtartamát illeti, itt már találkozunk egy-két meglepetéssel. Mindenek előtt a leghosszabb háború nem a harminc éves háború volt, hanem egy velencei-török háború, amely

55 évig, 1644—1699-ig tartott.

A legrövidebb háborúk a 19 században voltak: 16 háborút egy éven belül elintézték. Sőt

az egyik csak 6 napig tartott.

(Ausztria és Szardínia között 1849-ben), az 1897-es görög-török háború egy hónap alatt ért véget a porosz-osztrák háború 1866-ban

amelynek igen nagy jelentősége volt, csak hat nappal tartott tovább.

A LEGHOSSZABB OSTROM

Egyes híres ostromok csodálatos módon igen hosszúra nyultak. A vezetőhelyen álló két ostrom már azért is érdekes, mert a védők kitartásának volt köszönhető, hogy a támadók kénytelenek voltak győzelem nélkül elvonulni. Az angolok Gibraltarra vételezték 1167 napig, 1779 augusztus 9-től 1782 október 21-ig, tehát

több mint három évig állták a spanyolok ostromát.

míg végül a spanyol hadsereg elvonult. Gibraltártól nem messzire Cadixnál az egyesült spanyol-angol hadak 1810 februárjától 1812 augusztusáig állták a franciák ostromát. Sokáig ostromolták még az oroszok a német Kolberget (130 napig) 1761-ben eredményesen, majd ugyanezt a várost a franciák is támadták 1807-ben 105 napig anélkül, hogy bevették volna.

HADERŐK HAJDAN ÉS MA

A hadsereg átlagos létszáma az évszázadok folyamán lényegesen emelkedett, egészen a világháború elképzelhetetlen hatalmas hadilét-számaig. A nagy háborúkban a hadsereg létszáma átlag a következő volt: a harmincéves háborúban 19 ezer ember, XIV. Lajos háborúiban (1679—1715) 40 ezer. Nagy Frigyes háborúiban 47 ezer az 1792—1804-es szabadságharcokban 45 ezer, a tulajdonképpen Napoleon háborúiban 84 ezer, az ezután következő európai háborúkban egészen 1866-ig 66 ezer, az 1870—71-i porosz-francia háborúban 70 ezer, az orosz-török háborúban 41 ezer,

az orosz-japán háborúban pedig 110 ezer ember harcolt.

Természetesen a döntő csatában összehívott hadseregnek száma sokkal nagyobb volt. Így a japán-orosz mukdeni csatában 624 ezer ember küzdött. A „népek csatájában”, a lipcseiben 500 ezer, a königraetziben 435 ezer, majd a sahoi csatában (orosz-japán háború) 355 ezer ember vett részt. A régebbi ütközetek számadatai

Ruhája
ujjászületik
ha az

ETIBEN

cég tisztítja

NOVISZAD,
Jevrejska 4.

**Vidékiek-
nek aznap!**

néha egészen meglepőek. Így 1621-ben Choczimnál 50 ezer lengyel küzdött 250 ezer török ellen, 1711-ben pedig Faltschinál 40 ezer orosz harcolt 260 ezer törökkel. Ezek a számok azonban nem egészen hitelesek. Voltak azonban ütközetek, ahol tényleg igen hatalmas tömegben küzdöttek a katonák. Ez főleg a Napoleon elleni harcokban történt,

Szedánnál 320 ezer, ugyanennyi Smolensknál, míg Wagramnál 290 ezer ember harcolt.

A halottak viszonya a sebesültekhez a legtöbb esetben 10:35-höz volt. Nagyobb a halottak viszonylagos száma a tengeri ütközeteknél és az ostromoknál.

EGYENLÖTLEN ELLENFELEK

Érdekes az az összeállítás is, ahol nem egyenlő erős hadseregek álltak egymással szemben, ahol a hadvezér szellemi fölénye és kiválósága nyerte meg az ütközetet. Savoyai Jenő herceg 13 ütközet közül 5 olyat nyert meg, ahol ellenfele erősebb volt, Nagy Frigyes 15 ilyen esetben 7-et, még jobb az arányszám Radetzky-nél, aki

8 ütközet közül négyet nyert meg,

ugyanilyen az arány Suvarov orosz hadvezérnél is. Napoleon 60 olyan ütközet közül, ahol erősebb hadsereggel állott szemben, huszat nyert meg. Ugyanez az arány Gusztáv Adolfnál, a nagy svéd királynál is, aki 6 ütközet közül kettőt nyert meg akkor, amikor nagyobb ellenséggel küzdött meg. V. P.

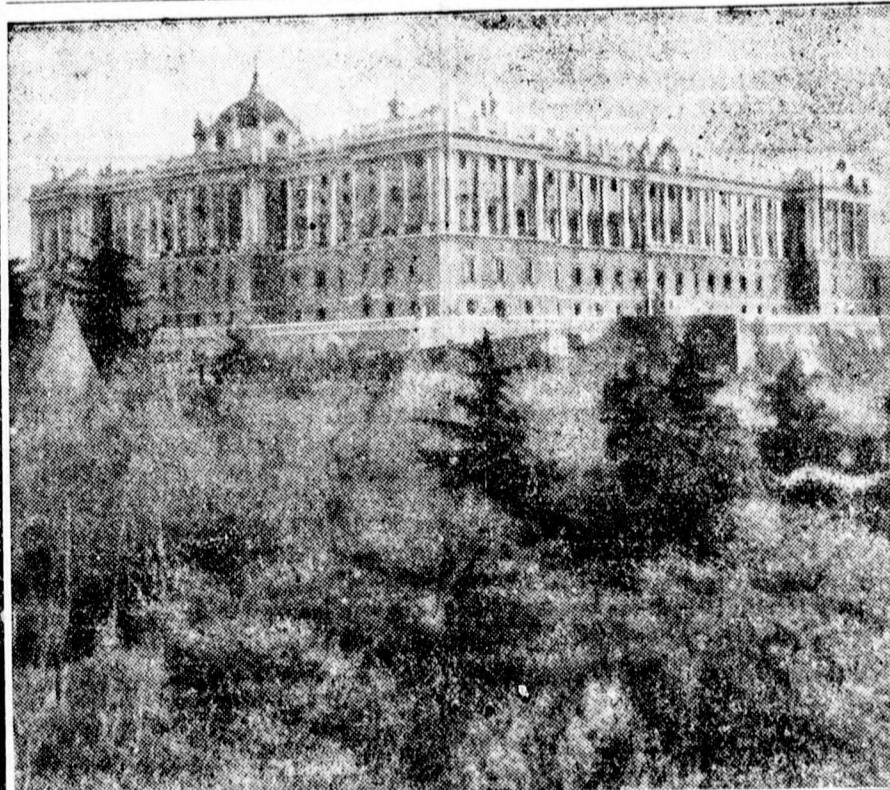
Megjelent könyvekben a földművesvédő rendelet végrehajtási utasítása

A földművesadósságok felszámolásáról 1936. szeptember 25-én megjelent renDELETE az illetékes miniszteriumok — mint ismeretes — december elején végrehajtási utasítást adtak ki. Dr. Bottlik Dezső fordításában és magyarázataival az első renDELETE könyvalakban is megjelent és nagymértékben megkönnyítette a magyar nyelvű földművesadósok és hitelezők helyes tájékozódását.

Most megjelent könyvekben a renDELETE végrehajtási utasítása is.

A zöldszínű izléses füzet az Uránia nyomdában készült és beszerezhető a Reggeli Újság kiadóhivatalában, azonkívül valamennyi noviszádi és vidéki árusnál 5 dináros árbán.

Itt említjük meg, hogy a kiadó hivatalunkba beérkezett renDELETEkre a könyvek elszállítását megkezdjük.

A madridi királyi palota, amelynek egy részét tűz pusztította el

HIDEK

Lányom

Aznap mikor
Az édesanyád lettem,
Minden gondot és bánatot
Félre tettem.
Csak örülni akartam
Egész életemben,
Hogy soha ne láss könnyet
Fakuló szememben.

Egy ideig úgy volt;
A könnyemet nem láttad.
Ha hozzád értem,
Nevetve tátottad
Fogatlan kis szádát.
Rózsaszín kezeckédet
Kinyújtottad felém
És gügyögtél valamit,
Amit senki sem értett,
Csak egyedül én.

Azóta megnőttél,
Mert multak az évek
És a szememben néha
Neked is
Csillognak a könnyek,
Ha olykor megkérdelem,
Hogy mi a bánatod?
Nem felelsz mást,
Csak rám borulsz és
Valakinek a nevét zokogod...

LILLA

***

— Időjárás. Hétfőn a tenger-
melléken és a Dunabánságban de-
rült idő uralkodott. Az ország
főbb részeiben felhős volt az idő.
A hőmérséklet az egész országban
esett.

Időjárás november 24-re: Las-
san az egész ország területén ki-
derül. A hőmérséklet nem válto-
zik. A folyók völgyében fagy.

— Bucsú a noviszádi telepi Szent
Erzsébet templomban. A noviszádi
Szent Erzsébet templom vasárnap
tartotta bucsuját. Az ünnepi szent
misét és szentbeszédet dr. Nacsá
Lajos vikárius mondotta. A kat-
olikus hitközség tagjai Grossin-
ger János elnök vezetésével jelen-
tek meg az ünnepségen. A hívek
zúfolásig megtöltötték a szépen
feldíszített templomot.

— Sztankovics Szevtozár föld-
művelésügyi miniszter Bácskapa-
lánkán. A JRZ bácskapolánkai já-
rási szervezete vasárnap Bácskapa-
lánkán nagygyűlést tartott, ame-
lyen megjelent Sztankovics Szev-
tozár földművelésügyi miniszter
is. Sztankovics Szevtozár a közeli
községi választásokkal kap-
csolatban nagy beszédet mondott.

— Ljotics Dimitrije előadása
Noviszádon. Ljotics Dimitrije, a
jugoszláv fasiszta mozgalom ve-
zére szombaton este a báni palota
nagytermében előadást tartott
mozgalmának céljairól és az álta-
la elképzelt gazdasági berendez-
kedésről. Hosszu beszédében ki-
merítően foglalkozott a nemzeti
kérdésekkel, a világgazdasági á-
rakkal és a kommunizmusmal. Be-
széde után az iparosothonban
díszében vett részt.

Előadás az angol babonákról

Budapestről jelentik: Mr. Da-
vid Bolster R. C. G. angol nyelv-
ű előadásban számolt be az ere-
deti angol babonákról.

A babonákból itt közlünk néhá-
nyat. Azokat, amelyek különle-
sen angol babonák és nálunk is-
meretlenek.

Az előadó is ilyen szempontból
csoportosítja a babonákat.

1. Nemzetközi babonák.
2. Nemzeti babonák.

A nemzeti babonákat, ahogy Mr.
Bolster felsorolásából megállapít-
ható, hálístennek különösen ismer-
jük mi is. De lássuk az angol ba-
bonákat:

Egy teáskannából ketten nem
önthetnek teát, mert az szeren-
csétlenséget hoz. Mindenkinek le-
gyen külön teáskannája.

A esészebe amíg nem egészen
üres, nem szabad teát önteni. Ha
a esésze alján kihűlt a tea,

tessék kiönteni, mielőtt újabb
teát öntenek bele!

A tea esészebeöntésénél a esé-
sze felszínére került tealevelet
(Angliában tudvalevően nem szű-
rik a teát) kézfejükre tesszük.
Másik kézfejükkel ütögetni kezd-
jük és így szólunk minden ütö-
getésnél: ma, holnap, holnap-
után, azután, megazután... mind-
addig, míg a tealevél át nem ra-
gad a másik kézfejükre. Ahány-
dik napnál tartottunk a levél hely-
váltogatásának pillanatában —

azon a napon kapunk ven-
déget.

Amint Mr. Bolstertől megtudjuk
ez roppant népszerű babona. Az
angolok, különösen a hölgyek egy-
általán nem zavartatják magukat
és a legnagyobb társaságokban is
elvégezik a tealevél-szertartást.

Kést nem szabad keresztbe fek-
tetni az asztalon, mert szörnyű ve-
szekedés következik belőle!

Három embernek nem szabad
ugyanazzal a gyufával cigarettára
gyújtania.

Ernyőt nem szabad szobában ki-
nyitni!

Pávatollat nem szabad a la-
kásba vinni

— A noviszádi bortermelők
nagygyűlése. A noviszádi borter-
melők vasárnap a Szlovaeska uc-
cában lévő Atanackovics-féle ven-
dégloben nagygyűlést tartottak,
amelyen megjelent többek között
dr. Ilics Branko noviszádi város-
elnök is. A noviszádi bortermelők-
nek — mint ismeretes — nagy
séremlük az, hogy Noviszád váro-
sa megváltoztatta a fogyasztási
adó behajtási módját és össze-
akarja iratni a bortermelőknél lé-
vő borkészletet. A nagygyűlésen
ezt a kérdést dr. Paulovics Róbert,
a bortermelők országos szövete-
zetének titkára ismertette. A kér-

de ha valamilyen módon mégis
bekerülne, tüzet kell gyújtani és
egyenként, de csakis egyenként
a tűzbe kell dobni őket.

Ha kutyád, amelyet autótudra
magaddal akartál vinni, vonako-
dik beülni — halaszd el utadat!
A kutya érzi, hogy baj vár rád.

Autósok! Kerüljétek a kékszinű
autót és számok közül ne csak a
13-tól, de a 4-től is óvakodjatok.
Az se hoz szerencsét.

Angliában néhány év előtt lép-
ten-nyomon kékszinű autókkal ta-
lálkozhattunk. Ma már, hogy ez
a legujabb babona elterjedt,

szinte teljesen kiveszték a
kék autók London uccáiról.

Teherautó vezetők! Vigyetek
magatokkal utjaitokra kanárima-
darat és figyeljétek a kis madár
hangulatát. Ha énekel és jóked-
vű, szerencsések lesz, ha szomorú
óvakodjatok, veszedelem fenyeget.
Angliában majdnem minden teher-
autón ott lóg a vezető mellett, a
kanáris kalitka.

A hölgyvezető, ha London vala-
melyik részében szerencsétlensé-
get látott, soha többé nem megy
arra autójával, inkább megkerüli
a várost.

A híres angol futballisták nem
szállnak autóba, csak ha előző-
leg betették első futballcipőjüket
maguk mellé.

Az operaénekesnők állandóan
autójukban tartják kedvence ope-
rájuk partitúráját.

Mindezek után pedig Mr. Bol-
ster megállapítja, hogy

az angolok aránylag nem na-
gyon babonások.

Csak a hölgyek, de azok aztán
annál inkább. No és a skótok. Az
írek viszont nem babonások —
csak kísértethívők. Ők mindenütt
és mindig kísérteteket látnak. Az
ír ember, különösen a falusi, mi-
előtt bármihez hozzákezdene, pél-
dául mielőtt építene valamit, ki-
visz az udvarra egy lábas tejet,
cukrozva és hangosan kiabálni
kezd, hogy milyen jó ételt hozott
ő most a kísérteteknek. Megvés-
tegeti őket a tejjel, hogy zavar-
talanul dolgozhasson...

dés megtárgyalása után a gyűlés
határozatot fogadott el, amelynek
egyik lényeges pontja az, hogy a
bortermelők azt kívánják, hogy a
lakosságban elfoglalt számará-
nyuknak megfelelően nyerjenek
képviseletet a városi községtanács-
ban. A határozatban azonkívül til-
takoztak a borfogyasztási adó be-
hajtási módjának megváltoztatása
ellen. Dr. Ilics polgármester a
gyűlésen kijelentette, hogy a váro-
si közgyűlés a bortermelőkre sé-
relmes határozatot az ő távollété-
ben hozta és arra fog törekedni,
hogy a bortermelők jogos kíván-
ságait kielégítsék.

— Noviszádon összeütközött két vil-
lamos. Noviszádon az utóbbi napokban
a nagy köd és a villamossíneknek csu-
zóssá váló válása miatt, két komoly
közlekedési baleset történt. Szombaton
este a Jevrejszka uccában az 51. szá-
mu villamos összeütközött Sántha no-
viszádi keramikuskak cserépkályhá-
kkal megrakott kocsiával. A cserépkály-
hák összetörték. A kár 10.000 dinár. A
szerencsétlenség miatt következett be,
mert a villamost a csuszós síneken
nem sikerült idejében megállítani. —
Ugyanígy okból történt egy villamos-
összeütközés vasárnap reggel a pravos-
zláv püspöki palota előtt. A 22-es és
a 34-es számú villamos összeütköztek
és a 22-es erősen megrongálódott. A
vizsgálat mindkét szerencsétlenség
ügyében megindult.

— Leesett a létráról egy noviszádi
cselédlány. Sulyos szerencsétlenség
történt tegnap este Noviszádon a Cara
Nikolaja ucca 31 számú házban. Ilacs
Anna 16 éves cselédlány, fel akart
menni a padlásra és eközben a létrá-
ról leesett, úgyhogy agyrázkódást szen-
vedett. Beszállították a kórházba.

— A noviszádi kisinas villanyhalá-
la a törvényszék előtt. A noviszádi tör-
vényszéken Damjánovics egyesbíró
tegnap délelőtt egy nem mindennapi
szerencsétlenség ügyét tárgyalta. A
vádoltak Panticki Sztján noviszádi
villanyműszerész és Budosán Dimitri-
je noviszádi kovács volt. A vádirat sze-
rint Budosán a mult esztendőben a
műhelyében egy hatalmas kalapácsot
villanyerőre rendeztetett be és a be-
szerelési munkát Panticki Dimitrijre
bízta, holott tudta, hogy Panticki-
nak nincs meg a szükséges képzettsé-
ge. A kalapácsot 200 voltos árammal
helyezték működésbe, de ezt a szerel-
ési munkálatot a villanytelepnél nem
jelentették be. Panticki rosszul vége-
zte el a szerelést, úgyhogy az áram be-
ment a készülék foggantyujába is és
ennek következtében Sijaesics Szev-
ján kovácsinast, aki a kalapácsal dolgo-
zott, a villanyáram a mult év decem-
ber 27-én megölte. A két vádlott a bi-
róság előtt tagadta bűnösségét. Mivel
a kihallgatott tanuk nem tisztázták az
ügyet, a bíró úgy döntött, hogy decem-
ber 2-án Budosán műhelyében helyszí-
ni szemlét tart és ezért a tárgyalást el-
halasztotta.

— Vadházastársak ha összevesznek.
Markulin Sztávkó noviszádi borbély, a
rendőrségen feljelentést tett volt vad-
házastársra, Wirt Juliska ellen, hogy
miután összeveszték, az aszony közös
tulajdonukat képező holmijaikat össze-
csomagolta és elvitte a Kiszácsi ut 14
szám alá. A rendőrség megindította az
eljárást.

— Két lopás Noviszádon. Szlani Ka-
tica noviszádi tanítónő feljelentést tett
a rendőrségen, hogy Zmaj Jovina uc-
cai lakásáról ismeretlen tetto ellopott
80 dinár értékű régi ruhát. — Schmidt
Fülöp noviszádi építész feljelentése sze-
rint a Petra Zrinyszka 41 alatti házból
ismeretlen tettes ellopta a tulajdoná-
ban lévő kétkerekű vaskocsit, amely-
nek értéke kétezer dinár. A rendőrség
mindkét feljelentés ügyében megindí-
totta a nyomozást.

— Felmentették a hamis tanu-
zás vádjá alól egy szubotocai föld-
művest. A szubotocai törvényszék
Taszics tanácsa hétfőn délelőtt
tárgyalta Német Sándor szubotocai
földműves hamis tanuzási bün-
ügyét. Németet azzal vádolták,
hogy egy rágalmazási perben Ba-
esics Katica ellen hamis vallomást
tett. Németnek a bíróság előtt si-
került igazolnia, hogy a járásbí-
rósalgi tárgyaláson elhangzott val-
lomása megfelel a valóságnak, en-
nek alapján a bíróság felmentő íté-
letet hozott.

Odeon-mozi, nov. 23-25: A jéghegyek meghódítói

A Fruskagora társaság rendezésében. Felelhetetlen szépségű felvételek az örök hó és jég hazájában

Odeon-mozi, nov. 23-25 A jéghegyek meghódító

A főszerepben: **Franz Schmidt**, a losangelesi téli olimpia bajnoka, aki tragikus véget ért öccsével elsőnek mászta meg a Matterhornt
A humort **Theo Linggen** képviseli ebben a filmben

— Bácsi hírek. Komljenovics Goszpava 32 éves telepes asszony a kendergyárban az egyik törőnél volt alkalmazva, amely egy vigyázatlan pillanatban elkapta jobb kezét. Szinte a csodával határos, hogy a törő, amelyben éppen akkor egy erősebb kéve kender volt, csak a jobb hüvelykujjáról tépte le a bőrt. Így a sebészlés könnyebb természetű és az asszonyt a lakásán ápolják. — Ognyanov István 25 éves molnárségéd 3 héttel ezelőtt tartotta eljegyzését, utána pár nappal tifuszban megbetegedett. A kitért és külvő napján, szerdán meggyönt és áldozott, pénteken pedig meghalt. Szombaton temették nagy részvét mellett.

— A volt magyar párt népgyűlése Bogojevón. Dr. Deák Leó szombori ügyvéd, a volt magyar párt egyik vezetője vasárnap Bogojevón népgyűlést tartott, amelyen nagyszámú hallgatóság vett részt. Dr. Deák a népgyűlésen ismertette a magyarság vezetőinek a kormánnyal folytatott tárgyalásait és a községi választások előtt előállított helyzetet. A hallgatóság a szónok beszédét többször szakította meg helyeslő éljenzésekkel. A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

— Kivételes vámkor a koronázási tárgyakra Angliában. Londonból jelentik: A tavaszi koronázási ünnepségekre való tekintettel Angliában december 15-étől kezdődően ugynevezett kivételes vámkorral megnevezítik minden olyan árucikk behozatalát, amely a koronázási ünnepségekre szól. Így például a királyi vagy a királyi család bármely tagjának fényképét, koronázási emléktárgyait, a királyi jelvényeket és cimereket ábrázoló tárgyakat, egyszóval minden árucikket, amely a koronázással kapcsolatban áll, csakis száz százalékos vámfelárral lehet majd Angliába bevinni. A francia és a német kormány, tekintettel a rendkívüli esetre, máris hozzájárultak ahhoz, hogy a kereskedelmi egyezményből folyó jogaikról ebben az esetben lemondjanak.

— Gyengesség és vérszegénység ellen Malachin. Kapható gyógyszerárakban. Főlerakat: Grossinger gyógyszerár, Noviszád. Ogl. reg. S. br. 588. 20. I. 1934.

— Egy szombori uriaszony különös halála. Néhány nappal ezelőtt eltűnt Szomborból Smercka Józsefné 76 éves asszony. Az eltűnést a hozzátartozói rögtön jelentették a rendőrségnek, amely a nyomozást meg is indította. Két nap keresés után végül a szombori vásárra igyekezők találták meg a Szombor—Zsarkovac felé vivő országúton az árokban megdermedve. Kabátját levette, ráfeküdt, kezében rózsafüzér volt, amit görcsösen szorongatott. Beszélgettek a szombori báni kórházba de segíteni már nem tudtak rajta.

— Tüdővérzést kapott az uccán Szombaton este 6 órakor Janussek Dragutin fiatal feleségével sétált Szombor főuccáján. A fiatal örmester hirtelen rosszul lett összeesett, nagy foku vérzést kapott s körülbelül három liter vért vesztett. Súlyos állapotban be szállították a báni kórházba.

— Az angol szövet olcsó, tartós és jó. »Pribor« Schubert L., Noviszád.

5 kérdés:

1. kérdés: Melyek a dominiumok?
2. kérdés: Mikor uralkodott III. Napoleon?
3. kérdés: Mikor szüntették meg az orosz jobbszűkeket?
4. kérdés: Mikor halt meg I. Ferenc József?
5. kérdés: Mikor volt az ezredéves kiállítás Budapesten?

Válasz

a legelőbbi öt kérdésre

1. kérdés: A magyarnyelvű sorokat balról jobbra, a hébernyelvűt jobbról balra olvassák; milyen irányban olvasák a kínait?

1. felelet: Felülről lefelé.

2. kérdés: Hol volt Szigfrid s hol Achilles sebezhető?

2. felelet: Hátaközepén; sarkán.

3. kérdés: Nős volt-e Szokratesz, Kant, Nietzsche?

3. felelet: Szokratesz igen; Kant és Nietzsche nem.

4. kérdés: Ki volt a riffkabilok híres vezére a franciák s a spanyolok elleni felkelésnél?

4. felelet: Abd el Krim.

5. kérdés: Mik a dominiumok?

5. felelet: A Brit Birodalom önálló alkotmányú és kormányzattal bírói tagjai.

— Szemüvegét csak BENEDEK diplomás optikus szaküzletében vegye Noviszádon, Kralja Aleksandra 16., mely teljes garanciát nyújt látásának megőrzésére. Foto-munkák, márkás gépek és filmek olcsó árban!

— Maligyosi hírek. A maligyosi tüdőgyógyintézet működővel Karácsonykor előadják Korcsmáros Nándor Füst Fecske című szindarabját. — A községében hivatali eljárás indult meg amiatt, mert id. Horváth József községi alelnök a múlt év augusztusában Lehr Dávidtól adó fejében felvett 2000 dinárt és azt csak akkor fizette be a község pénztárába, amikor már a hiányt felfedezték.

— A cigány a padlásán. Petrovgrádról jelentik: Koller Miklós bejegyzéti gyurágyi asszony, vasárnap este felment a padlásra, hogy lisztet készítsen elő a sütéshez. Amikor a padlásra ért, legnagyobb meglepetésére egy idegen férfit látott a kemény mögött elrejtőve. A halálrémült asszony lerohant a lépcsőn, hogy segítségért kiáltson, de az ismeretlen férfi utánarohant, meg támadta, fojtogatni kezdte és olyan súlyosan megverte, hogy eszméletlenül terült el a földön, azután pedig elmentek. Amikor az asszony magához tért feljelentést adott be a csendőrségnek és annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a támadója az egyik falubeli cigány volt. A csendőrök összehozták az összes bejegyzéti cigányokat, akik közül Kollerne Radu Antalban felismerte támadóját. Radu letartóztatták és bár tagadott, Radojkovics Milorád petrovgrádi vizsgálóbíró kihirdette előtte a vizsgálati fogságot. Radu ellen rablás kísérlete címén indul eljárás, mert az a gyanu, hogy azért rejtőzött el a padlásán, hogy éjjel kirabolja Kollerékat.

— Baranyai hírek. A dárdai járás 16 községe közül 12 községben csak a JRZ listája szerepel a községi választáson, míg négy sokáclakta községben, Branyin-vrhon, Lucson, Sumarinán és B. Petrovoszelon a Macsek párt is indul. — A lucsi 1400 kataszteri holdat kitevő vadászterületet Nanaics Sztevan belimanasztiri községi tisztviselő vette ki tizenkét évre, évi 550 dinárért. — A drázi kintő vadászterületet, amely magában foglalja a szőlőhegyen és a határi szántóföldeken kívül a budzsáki dűlőt is, ahol a legtöbb szarvast, nyulat és vaddisznót ejtik, november végén adják ki 12 évi bérletre. — A drázi községi nagykozmát január elején adják ki két évi bérletre 1937 április elsejei hatállyal. — A batinaai járásban is élénk az agitáció a községi választásokat illetően, de még nem készült el minden községben a választási listák összeállítására.

— Véresre verték a dragutinóvi mezőrt. Petrovgrádról jelentik: Mirkov Damján 52 éves dragutinóvi földműves és 20 éves Szvetozár nevű fia, tegnap össetaláltak Avramov Márkó községi mezőrről, megtámadták és véresre verték. Avramovot életveszélyes állapotban a kikindai kórházba szállították Mirkovékat pedig letartóztatták és beszállították a petrovgrádi fogházba, ahol Radojkovics Milorád vizsgálóbíró kihirdette előtük a vizsgálati fogságot. Avramov bosszúból verték meg, mert egy ízben lopás címen feljelentést adott be ellenük.

— Reoma, bronhitis télen a legjobban gyógyítható a noviszádi jódos fürdő termál (gőz) osztályában.

— Gyanus halál. A kulai sáncban a kocsija alatt holtan találták Predin Jakab ruszkoszlovi ötvenéves kocsist. A hatóságok nyomozást indítottak annak megállapítására, hogy a halált mi okozta.

— Bácsipetrovoszeloi hírek. A Budapest elhunyt Nedeljkovics Ve'imir budai esperesplébánosban dr. Lambrin Mirkó községi orvos apósát gyászolja. — Vinogradov Szergejje járási gazdasági felügyelő a községi és állami tisztviselők előtt a járási tisztviselői hitelszövetkezet alapszabályait ismertette, hogy annak petrovoszelói fiókját megalakítsa. — A rendőrség figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy az átjárókat hozzák rendbe, mert a jövőben szigorúan megbüntetik a rendelet ellen vétőket. — Előjárásági rendelet értelmében senki jóságát, de különösen kecskét az uccára nem engedhet ki, mert a fiatal lákat megrágnak. Akinnek a jóságát meg fogják, a tulajdonost feljelentik és a hatóság szigorúan megbünteti.

— Elsőrendű anyag, óriási választék, olcsó árak; ez Prodanovics divatüzlete, Futoska ulica.

Rajon On is . . .

hogyan
angol szövetet
crémes venni
mert csak a jó az olcsó
PRETEX Szubotica

FANYAR VERSEK

I.

KEVÉS BOR

Kevés bor termett, ritka lesz a részeg, Szívemet mégis ily gondok aggasztják: Marad-e abbul e kevéske borban, Mi legfőbb kincse: egy kevés igazság?

II.

OLASZORSZAGBAN KÉTMILLIO EMBER KÖTELES AGGLAGÉNYADÓT FIZETNI

Adót fizetni nem nagy élvezet, S ki házasságot adóra vált át, Mutatja, hogy kisebb teher az adó, Mint viselni Hymen rózsaláncát.

III.

KALKUTTÁBAN PATKÁNYFEJEKET IS ELFOGADNAK ADÓFIZETÉS GYANÁNT

Javasolom, hogy ez adóreformot Hozzák be nálunk is alkalomadtán; Nem lesz több hátralék, s így jól beválnak

Adófizető eszköznek a patkány.

FANYAR TÓBIAS

***

— Női őszi- és télikabátokat vásároljunk Fischer J. és Fia cégénél, Noviszád, Trg Oszlobodjenja 2. szám.

— A téli nyomor enyhítése Kanizsán. A kanizsai keresztény nőegylet legutóbbi választmányi ülésén foglalkoztak a kanizsai szegények téli segélyezésének kérdésével. A nőegylet összesen kétszáz szegény intézett kérelmet tüzevaló adományozásáért. Elhatározták, hogy egyelőre 106 családnak egy hónapra segélyt és némi élelmiszert adnak. Gyűjtést indítottak, hogy karácsonyra minél több szegény kapjon szeretetsomagot.

— Renyhe bélműködésnél a természetes »Ferenc József« keserűviz kellemesen ható háziszser, amely a zavarokat gyakran más kis mennyiség használatára után is biztosan csökkenti.

Ogl. reg. S. br. 3047/34.

— Nyugdíjbiztosítást követelnek a noviszádi magánalkalmazottak. A noviszádi magánalkalmazottak a munkáskamarában gyűlést tartottak, amelyet Gyivánovics Szvetozár nyitott meg. A gyűlésen Rajkovics Petár, a munkáskamara titkára előadást tartott a magánalkalmazottak nyugdíjbiztosításának kérdéséről. Az előadás után az elnök indítványára határozati javaslatot fogadtak el, amelyben kéri a szociálpolitikai minisztert, hogy a pénzügyi törvényben kapott felhatalmazása alapján valósítsa meg a magánalkalmazottak nyugdíjbiztosítását.

— Szigorú felügyelet alá helyezték a fiatalok szubotica szurkálót. A szubotica törvényszéken Komatina Milenkó, a kiskorúak bírja hétfőn délelőtt tárgyalta a fiatalok szubotica fiu bűnügyét, aki augusztusban a Szent György templom előtt bicikálval súlyosan megsebesítette az egyik játszótársát. A bíróság egyévi szigorú szülői ellenőrzésre utalta a fiatalok szurkálót.

Műkedvelés

Kitünően sikerült a noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet gyermekdelutánja

A gyermekek szépérzékének é művészi hajlamainak fejlesztésével elismerésre érdemes, értékes missziót teljesít a noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet. Érdemes és hálás dolog a gyermeklélekkel foglalkozni s ne hiszjék, hogy csak az a jutalom érte, hogy boldogságtól ragyognak a gyermek szemek, s szapora tapsra verődnek az apró kis tenyérkéik.

Egymást követő két vasárnap volt gyermekdelután a noviszádi Beltéri Katolikus Körben, s az egyesület díszterme mind a két napon szűknek bizonyult. Ez a körülmény a legkésebb bizonyítéka annak, hogy sok a tennivaló gyermekeink lelkiéletének fejlesztése terén, egyben ösztönzés arra, hogy minél gyakrabban rendezzünk gyermekelőadásokat.

A vasárnapi mesedélutánra nagy fáradsággal, kitünő műsorral állított össze a Katolikus Jótékony Nőegylet. Vukusa Magda konferálta a számokat, kedvesen a gyerekek nyelvén. Neurohr Magda és Janezs Mirkó a Tücsök párosjelenet a tükör elő állományban kitünően. Ezután a Babakirakat című énekes, zenés jelenet következett magyar nyelven, az alábbi szereposztásban: szöke baba: Zébits Olga, barna baba: Horváth Irmuska, szakácsnő: Hunyadi Irén, ápolónő: Kationa Ilonka, első tirolai baba: Noszák Irénke, második tirolai baba: Noszák Valika, orosz baba: Andree Ica, matróz baba: Nagyhegyesi Mancika, selyembaba: Hunyadi Márta, menyasszony baba: Kramer Editke, nézők: Zsuzsi Gajdos Amálka, Bözsi: Farkas Bözsi, matrózfiú: Peikert Vili, ke reskedő: Hrabovszky Osz. A gyönyörű kosztümökbe öltözött gyerekek bájosan énekeltek és táncoltak, szünni nem akaró tapsot kaptak. A jelenetet Schmidt Mancika kísérte zongorán igen jól.

Schag Kaete a Mosonő című magánjelenetet adta elő német nyelven kedvesen és bájosan. Andree Ica skót táncot lejtett, Vig Erzsébet kitünő zongorakísérettel. Dániel Gizike énekes, táncos német monológot adott elő, s nagy tapsot kapott.

A sosem pontos noviszádi közönség egy része későn érkezett az előadásra. Kivánságukra a bájos és kedves Babakirakat jelenetet megismertették. Ugyancsak meg újráztatta a közönség Andree Ica skót táncát is.

A gyerekek betanításának nehé z munkáját Vukusa Magda és Klippel Lili, a noviszádi műkedvelőszínpad két főerőssége végezte. Hogy milyen eredménnyel, azt legjobban a műsorszámok után feltörő tapsviharak tanúsítják. Az előadás körül felmerült rengeteg tennivalók elvégzésénél nagy segítségére voltak a rendezőknek dr Janezs Józsefné és Vig Erzsébet

Ismert olcsó bevásárlási hely az olcsó Perepatits

A műkedvelő előadások versenye

Zsufolt ház előtt játszották a kulai keresztetek a Parasztkisasszonyt

A kulai magyar keresztet ifjak egyesülete vasárnap előadta Bercezík Árpád „Parasztkisasszony” című népszínművét. A kulai keresztetek műkedvelői az előadás sal résztvettek a Reggeli Újság illetőleg az Egyesületi Közlöny műkedvelő pályázatán és a Reggeli Újság szerkesztősége az előadás elbírálására Inotay Bélát, valamint Tóth Bagi Istvánt küldte ki.

A közönség zsufolásig megtöltötte a színháztermet. Az utóbbi időben a törekvő kulai egyesületek szinte minden vasárnap tartanak magyar műkedvelő előadást és a közönség minden alkalommal szeretettel pártolja a lelkes műkedvelőket.

Az előadásról szólva, az elfogulatlan, tárgyilagos bírálat előtt ki kell emelni azt, hogy a kulai keresztetek — miként a legtöbb más egyesület is — a szerény anyagi adottságok között minden díszletet megérdemlő munkát végeznek a műkedvelő színjátszás terén is. Különösen figyelemre méltó az, hogy majdnem valamennyi műkedvelő egész napon át nehéz testi munkát végez és amugy is szűkreszalott éjszakai pihenőjéből veszi el azt a napi három-négy órát, ami a próbához szükséges.

Most pedig lássuk a darabot. A Parasztkisasszony meglehetősen ódon illatú népszínmű, amely a mi színpadjainkon csak azért tarthatja magát, mert új népszínművet nem írnak. Kár, hogy ezt a szépséges különleges magyar színpadi műfajt a hivatott tollforgatók nem telítik meg friss szellemmel, a mai közönséget jobban érleklő cselekménnyel.

A kulai keresztetek kisebb zökkenőktől eltekintve jól pergő előadásban hozták színre a Parasztkisasszonyt és a cselekményt kiválóan érdekessé, élvezetessé tették. A címszerepet Fárbas Mariska alakította, aki kétségekívül az előadás legjobb szereplője volt. A fontosabb női szereplők általában mind igen jól megállották a helyüket, de Fárbas Mariska még is kiemelkedett közülük. Helyenként talán nem volt eléggé temperamentumos, azonban ezt feledtette azzal, hogy mindvégig helyes átérzéssel, zökkenő nélkül alakította a kis tanyaí urí-vadóc érdekes figuráját. Különösen a drámai jelenetekben volt megragadó. Drámai helyzetekben szemelláthatólag élethűbben játszik, mint a humoros jelenetekben. Arcjátéka, hangja, mozgása mind arra mutat, hogy kellő képzéssel drámai szerepkörben a mi viszony latunkban elsőrendű műkedvelővé fejlődhet.

Víszlavszki Katja régi nagyra vágyó ténsasszonyt alakított kifogástalanul. Erre a szerepre keresve sem találhattak volna megfelelőbbet. Megjelenése, beszéde, mozgása mind igen stilszerű volt. Kiválóan sikerült az öltözéke is. Általában az előadás kosztümjei műkedvelői viszonylatban kitünőeknek bizonyultak. Ugy a régi magyar népviselet, mint a Kula környéki jelenlegi színpompás népviselet nagyon tetszetős és a cselekményhez simuló volt. Ugyazin-

tén sikerült a maszkírozás is. A kosztüm és az arcképzítés az előadás egyik erőssége volt.

Pitlak Pál a földbírtokos szerepében megállotta a helyét, bár nem mutatott különösebb képességeket. Olykor nem volt eléggé méltóságteljes és megfontolt. Ennek a kis hibának kiesiszolásával a jövőben hasonló szerepeket kitünően tölthet be.

Rezeda Marcell fővárosi fiúalakját Fürszner Gergely elevenítette meg. A megjelenése, öltözéke igen sikerült — különösen a harmadik felvonásban. Kár, hogy hangja több esetben nem volt kellőképpen erős és ezzel azt a benyomást keltette, mintha nem lenne eléggé temperamentumos. Különben a humoros szerep alakításának irányvonala jó volt, de ezt a hanghordozás nem támasztotta kellőképpen alá. Fürszner ebben a szerepkörben szintén igen jól teljesíthet, csak a hangjával kell jól bánnia.

Farkas Miklós vitte a férfi főszerepet. Kellémes megjelenés volt és általában véve igen jól oldotta meg a feladatát. Nála is első sorban a tüzes temperamentum hiányzott. Miképpen partnernője Fárbas Mariska, ő is a drámai jelenetekben volt a leghibátlanabb. Olykor a kértáza nem volt megfelelő, de ez többé-kevésbé a többi szereplőkre is vonatkozik.

Rigó Ilonka az özvegy parasztasszony szerepében nagyon szépen, meghatóan játszott. A legdrámaiabb jelenetnél valóságos könny is csillogott a szemében, ami a művészi átérés igen magas fokát jelenti. A játék valóságosságát csak az rontotta, hogy ugyszólván nem is maszkírozták és a szegény idős özvegy arca feltünően telt és fiatalosan üde volt...

Katatics Zsuzsa egy parasztnyecekkét elevenített meg kifogástalanul. Kis szerepükben egyaránt nagyon jók voltak Szauzer János (Fidibusz Frici), Litzemberger Károly (Sánta Matyi) és Kovács György (Gereben Márton). Mindhárman igen természetesen mozgottak a színpadon, minden díszletet megérdemelnek.

A szép sikerhez hozzájárultak a többi szereplők is: Puskás András, Fárbas Ferenc, Mezi Matild, Hornyák Manci és Szabó Piri.

Az első és második felvonás díszlete az átlagos vidéki színvonalon mozgott, de a harmadik felvonás díszlete igen kedvesnek és ügyesnek bizonyult.

A darabot Schmidt József káplán és Goll János rendezték nagy szakértelemmel. A rendezés terén különösen az utóbbi buzgólkodott igen eredményesen. Az előadás külön díszletétől mondhatjuk el azt a nálunk szinte egyedülálló dolgot, hogy bár a szereptudás nem volt jobb az átlagnál, a sugó olyan ügyesen végezte feladatát hogy még az első sorban sem hallhattuk.

(t. b. i.)

Nagy sikerrel adták elő a Fruskát Csantaviren

A Csantaviri Atlétikai Klub műkedvelőgárdája vasárnap a Fruska című háromfelvonásos vígjátékot adta elő a Fehér vendéglő színháztermében. A közönség teljesen megtöltötte a termet és megérdemelt nagy tapssal jutalmazta a műkedvelők kiváló alakítását.

A szereplők: Friedmann Rudolf, Nagy Margitka, Ozsvár Ica, Barna Bözsike, Pietikoszics Lajos, Kövecses Iluska, Pietikoszics Péter és Ozsvár Isván egytől-egyig kitünően játszottak. A rendezés nehé z munkáját Friedmann Rudolf végezte nagy hozzáértéssel, a sugó szerepét Gulyás Rezső látta el. Az igen jól sikerült előadást reggelig tartó tánemulatság követte.

Kitünően sikerült a szuboticaí magyar nótaest

Simonyi Vilmos, az ismert szuboticaí dalköltő szombaton este nótaestet rendezett a volt Népkörben. A Népkör színházterme zsufolásig megtelt közönséggel, amely lelkes tapsviharral jutalmazta a kitünő dalszerzőt és az előadókat. A műsort szláv dalokból és Simonyi Vilmos szereményeiből állították össze és a szuboticaí Iparos Dalárda, valamint több tehetséges műkedvelő és énekes működött közre Rác Vince és cigányzenekarának kísérete mellett. Különösen nagy hatást keltettek és meleg hangulatot teremtettek Simonyi népdalszereményei Raczko Ilus, Pósa József, a tehetséges fiatal énekes és Saman Béla előadásában. Bauer Ferenc művészien tárogatózott. Az iparosdalárda ezuttal is kitünően összehangolt, képzett éneklésnek bizonyult.

Műsor után tánc volt, amely a legjobb hangulatban hajnalig tartott.

A szentai „Karitás-est” ez évben is kiváló anyagi és erkölcsi sikert ért el, a Kis Szent Teréz énekkar rendezésében, a téli gyermekkonnyhák javára. Merész újítás volt Gere Vince plébános igyekezete, hogy az énekszámokon kívül esupa komoly, drámai jelenetekből és a kommunizmusról szóló vetített képes előadásokból állította össze a műsort. Ráadásul még tánc sem volt. Hogy még is feledhetetlen emlékekkel távozott az est közönsége, ez annak a jele, hogy hála Istennek vannak még és egyre többen lesznek, kik önzetlenül, mulatás nélkül is tudnak jól cselekedni. A Roval nagy termében megtartott jótékony est szereplői közt örömmel látunk az első műkedvelő gárda tagjai közül Ferenczy Ibít, Rónai Ernőt és Gvetvay Gézat is. A többi szereplők közül kiváltak: Olly Margit, a szegény kis gyermek kenyeréről előadott szavaltával, Kelemen András, Pethő Nándor, Boros Mariska, Solti Menyhért és Rósa Miklós átértett játékkal. A vegyeskar pompás dalaiért ifj. Gere Károly karmesteré a főérdem.

SPORT

Vasárnapi futball-eredmények:

Kula:
KRIVAJA—JSK 6:3 (2:2)

Elsősztályu bajnoki, bíró Szabó. Az eredmény nagy meglepetés, de teljesen reális. A mezőnyben két egyenrangú ellenfél küzdelme folyt, a kapu előtt azonban a moravicai csapatok sokkal határozottabbak voltak, mint a kulaiak, akik még egy tizenegyes is félrelétek. A győztes csapat góljait Rákics (3), Sarsanszki (2) és Szimics rugták, míg a hazai csapatból Kiefer, Gergely és Tremel volt eredményes. Szabó jól bíraskodott.

ROMÁNIA:
CFR—Victoria 2:1, Juventus—Nagyvárad AC 1:1, Kinizsi—Glória 2:2, Universitatea—Unirea Tricolor 7:2.

MAGYAR PROFILIGA:
Nagytétény—Váci Remény 1:1, Szürketaxi-Lóden FC 4:1, Alba Regia—Vasas 6:0.

SVÁJC:
Luzern—Chaux de Fonds 3:1, Biel-Nordstern 2:1, Young Boys—Basel 2:0, Lausanne—Servette 1:1, Grashoppers—St. Gallen 1:1, Lugano—Bern 2:0.

OSZTRAK LIGA:
Vienna—FC Wien 1:1, Admira-Favoritner 6:0, Austria—Liberatas 3:0, Wacker—Floridsdorf 4:3, Rapid—Postsport 2:2 (a forduló egyetlen meglepetése), WSC—Hakoah 1:0. Az élcsoport sorrendje most: 1. Austria 16 ponttal, 2. Admira 15 ponttal, 3. Vienna 14 ponttal, 4. FC Wien 12 ponttal.

OLASZORSZÁG:
Juventus—Roma 5:1, Genova—Fiorentina 1:1, Ambrosiana—Torino 1:0, Bologna—Napoli 1:0, Lazio—Sanpierrezena 1:0, Novara—Triestina 4:1, Alessandria—Lucchese 2:1 (félbeszakítva), Bari—FC Milan 2:0.

CSEHSZLOVÁKIA:
Szlávia—Kladno 6:0, Prostejov—Viktoria Pilsen 2:0, Viktoria Zsiskov—Zsidenice 4:1, SK Pilsen—Nachod 5:3, Spárta—Moravszka Slávia 3:2, Bratiszlava—Russj 3:1.

FRANCIAORSZÁG:
Sete—Sochaux 1:1, Roubaix—Cannes 2:1, Lille—Racing Paris

1:0, Rouen—Metz 3:2, Marseille—Mulhouse 3:1, Red Star—Fives 0:0, Stade Rennais—Strasbourg 2:1.

BEOGRÁDI ALSZÖVETSÉG:
Jedinstvo—Graficsár 3:0, Spárta—Vitéz 2:0, Csukaricski—Szloga 2:1, ZASK—GUSZK 4:1, Brgyanin—Uszkok 11:2, Borac—Beograd 12:0, Isztra—Gvozdgyár 9:0, Szrbija-Mitics 3:0 (játék nélkül).

Sok gondja van a magyar szövetségi kapitánynak

Dr. Dietz Károly szövetségi kapitánynak vasárnap volt utoljára alkalma komoly bajnoki küzdelemben megfigyelni azokat a játékosokat, akiket az angolok elleni mérkőzésre kiszemelt. Dr. Dietz egy-egy félidőt nézett végig a Hungária—Phöbus és Ujpest—Ferenéváros mérkőzésből, a látogatás után azonban még több gondja van, mint eddig volt. A Ferenéváros néhány embere, Sárosi, Tolldi, Lázár, Polgár, akiket már előre beállított a londoni csapatba, várakozáson alul szerepelt, viszont olyanok játszottak jól, akiket egyetlen játék aláján mégsem mer beállítani. Fokozta a gondját a szövetségi kapitánynak a Szeged FC súlyos veresége az amatőr Elektromostól, ami azt jelenti, hogy a híres szegedi vélelemnek is rossz napja volt.

Dr. Dietz tehát nem állított fel négy végleges csapatot, hanem kifelől egy husztagu keretet, amely holnap két csapatra osztva edzőmérkőzést játszik s annak tanulságait alapján jelöli ki a végleges tizenegyet.

A keret tagjai a következők:
Kapusok: Szabó és Pálkás.
Hátvédek: Vágó, Polgár, Biró Miklósi.
Középfedezetek: Sárosi, Szücs Turay.
Szélsőfedezetek: Dudás, Lázár Gyarmati.
Csatárok: Sas, Vincze, Zsengeller, Kállai, Cseb, Titkos.

Asztali tenisz:

A noviszádi Református Olvasókör vasárnap vendégül látta Novisvárbász férfi és női válogatott csapatát s előbbit 8:1, utóbbit 4:0 arányban győzte le. A ROK férfi-csapatát Mándics, Armbrusztler és Kálóczy, női csapatát Stein Lili és Schön Piri összeállításban vette fel a küzdelmet, amely szépszámu köztársaság előtt folyt le.

Hogy áll a bajnokság?

SZUBOTICA:

1. Bácska	6 6 0 0	28:1	12
2. ZsAK	6 4 1 1	19:8	9
3. Szlávia	7 3 2 2	12:11	8
4. Zrínyiszki	6 3 2 1	11:11	8
5. SzAND	7 2 2 3	10:14	6
6. Sport	7 1 2 4	10:14	4
7. SzMTC	6 1 2 3	6:16	4
8. Bunyevác	7 0 1 6	7:28	1

LIGA:

1. Szlávia (Sz)	8 5 2 1	20:13	12
2. BASK	8 4 2 2	17:14	10
3. BSK	7 4 1 2	17:7	9
4. Hajduk	7 4 0 3	12:8	8
5. Gragyanszki	5 3 1 1	13:4	7
6. Jugoszlávia	6 3 0 3	16:8	6
7. Lyublyana SK	8 2 2 4	7:12	5
8. HASK	6 1 3 2	7:13	5
9. Szlávia (O)	8 2 1 5	10:21	5
10. Konkordia	7 1 0 6	6:25	2

MAGYAR NEMZETI LIGA:

1. Ujpest	12 8 1 3	43:18	17
2. Ferenéváros	11 8 1 2	34:15	17
3. Hungária	11 8 0 3	46:14	16
4. Phöbus	12 8 0 4	26:15	16
5. Szeged	12 5 5 2	21:16	15
6. Nemzeti	12 6 2 4	28:24	11
7. Booskai	11 5 2 4	27:18	12
8. Elektromos	12 4 3 5	26:27	11
9. Budafok	11 4 3 4	27:39	11
10. Haladás	12 5 1 6	22:35	11
11. Kispeszt	12 4 2 6	40:41	10
12. Budai M1	12 8 2 7	21:31	8
13. III. ker. FC	12 1 2 9	9:40	4
14. Er.-So.	12 0 2 10	14:51	2

MAGYAR PROFILIGA:

1. Szürketaxi	10 10 0 0	58:9	20
2. Csepel	10 7 2 1	51:13	16
3. Alba Regia	9 7 0 2	37:11	14
4. SFTC	10 6 2 2	28:13	11
5. Lóden	11 6 1 4	31:27	13
6. Vác FC	9 4 0 5	18:23	8
7. Erzsébet	9 3 2 4	24:34	8
8. Vasas	11 3 2 6	25:42	8
9. Drogisták	10 2 2 6	19:35	6
10. V. Remény	10 1 3 6	16:43	5
11. Zugló	10 1 2 7	16:42	4
12. Nagytétény	11 1 2 8	14:15	4

VRSAČ ŐSZI BAJNOKA A VIKTORIA

Vasárnap délután játszották le Vrsacón az őszi bajnokság utolsó mérkőzését, amelyet a Viktoria nagy fölényrel, 5:1 (2:0) arányban nyert meg a Vojvodina ellen. Ezzel a győzelmével a Viktoria pontosvesztésig nélkül áll az őszi bajnokság első helyén, második a tavalyi bajnok, a Dusan Szilni.

A táblázat a következő képet mutatja:

1. Viktoria	4 4 0 0	14:5	8
2. Dusan Szilni	4 1 1 2	8:6	4
3. Radnicski	4 1 2 1	13:9	3
4. Belacrkvai AK	4 1 2 1	6:13	3
5. Vojvodina	4 1 3 0	6:14	2

4,560.000 DINÁR VOLT A NÉMET—OLASZ MÉRKŐZÉS BEVÉTELE

A német szövetség most hozta nyilvánosságra a multvasárnapi német—olasz futballmérkőzés elszámolását. Ebből megtudjuk, hogy az Olympia-Stadionban ösz-

szesen 105.000 néző jelent meg, akik közül körülbelül 5000 volt a potyajegyves, 100.000 pedig fizetett. Eladtak 20.000 5 márkás, 30.000 3 márkás és 50.000 másfél márkás jegyet, ami 265.000 márka (4 millió 560.000 dinár) bevételt jelent. Ez a bevétel a kontinensen rekord.

MÜLLER FERENC a NAK kiváló és szimpatikus játékosa, most ünnepelte tizéves játékos jubileumát.

Tözsde

Szombori terménytözsde. — Buza, bácskai 152—154, bácskai, Szombor környéki 152—154, felsőbácskai 153—155, szlavóniai 153—155, szerémi 153—155, Tisza, bácskai uszályból 163—165, Tisza, bánáti uszályból 163—163, bánáti 152—154, begai hajórakomány 163—165. — Rozs, bácskai vasút 116—118. — Zab, bácskai vasút 102—104, — szerémi és szlavóniai 102—104. — Arpa, bácskai 63—64 kgos 106—108, szerémi 63—64 kgos 106—108, bácskai tavaszi 67—68 kgos 122.50—127.50, baranyai tavaszi 130—135. — Tengeri, bácskai ávasut prompt, 98—100, szerémi 98—100, bácskai 84—86, bácskai december-január 75—77. — Bab, szokvány 195—205. — Buzalisz: nullás gg és g 240—255, kettes 220—235, ötös 200—210, hatos 185—200, hetes 145—155, nyolcas 105—110. — Korpa, bácskai prompt 82—84, szerémi 81—83, Irányzat: lanyha.

Noviszádi terménytözsde. Buza 78 kgos, 2 százalékos bácskai, Noviszád környéki 156—157, Szombor környéki 155—156, közép- és felsőbácskai 156—157, tiszai uszályból 163—165, bácskai és bánáti dunai uszályból 162—164, begai uszályból 162.50—164.50, esatonai uszályból 160—162, felsőbánáti 156—157, délbánáti 155—156, szerémi, Duna 161—163, szerémi, Száva 159—161, — szerémi 156—157, — szlavóniai 156—157, Rozs 125—127.50, Arpa 6 kg bácskai és szerémi 107.50—110, bácskai 68 kgos tavaszi 122.50—125. — Zab 102—104. — Kukorica, bácskai öreg 100—102, bánáti öreg 98—100, szerémi öreg 100—102, ingyiai paritásban december-január 77—78, szárított ingyiai paritásban 86—87, szárított uszályból 89—90. — Buzalisz, bácskai és bánáti államieről nullás gg és g 240—250, kettes 220—230, ötös 200—210, hatos 180—190, hetes 140—150, nyolcas 105—110, szerémi és szlavóniai államieről nullás gg és g 235—245, kettes 215—225, ötös 195—205, hatos 175—185, hetes 140—150, nyolcas 105—110. — Buzakorpa, utazásokban bácskai és szerémi 82—84, szerémi 81—83, bánáti 78—80.

A hygiénikusan és modernül felszerelt konyha és háztartás **10 évvel hosszabbítja meg az életet**

Ezt a célt szolgálják a **Siemens »PROTOS«** márkájú modern villany konyha és háztartási felszerelési cikkek

Minden érdeklődőnek szóbeli vagy írásbeli felvilágosítással, valamint prospektusokkal készséggel szolgálunk

Ing. RUD. BURGHARDT technikai vállalata

NOVI SAD, Kralja Aleksandra ul. 16 - Telefon 30-97

A farmról érkező bunda és a befelé fordított hermelin

A párisi szőrmedivat olcsó és drága szélsőségei

Párizsból jelentik: Mint minden esztendőben, az idén is nagy divat a szőrme. Az idén télen azonban nemcsak a drága szőrmeiket favorizálják, hanem az olcsókat is.

Természetes, hogy a nerz, hermelin, breitschwanz és ezüstróka tartja délutáni és esti uralmát, de a délelőtt és a sport új divatszenczációkat termelt: a olcsó, praktikus szőrmet.

Az új bunda egyenesen a farmról jön, tehát nem drága. Nagy divat ma Párisban a csikó- és a borjubunda. Egészen hosszú formájában és háromnegyedesben is egyaránt hódít. Új szenzáció a szürkecsikos borju- és csikóbunda. Az új szőrme nagy divatjának magyarázója a gond és tökéletesség, mellyel a szőrmet kidolgozzák. A borju- és csikóbundák párisi modelljei szatinfényűek, tökéletesen mintázzák a nemes szőrme csillogását.

A fekete csikót sportra és utcára hordják. Kétféle szabás a divat: a testreszabott kabát, magas gallérral, széles hajtókaival, a kabát csipőn alul harangformájúvá szélesül. A díszítése: gallér, manzetta és öv, fekete antilopból.

A másik formája a tavaly divatos sportbunda; angolos szabás, kitömött vállak, a kabát lánán omlik a testre.

Az új bundadivat különben szereti a kitömött vállakat. Az újjak szűkreszabottak, egyenes vonalban futnak a csuklókig, ahol rendszerint manzettában végződnek.

A drága asztrachán-bunda hajtóka oroszosan széles, míg a csikó- és borjubundáé keskeny, mint a városi férfikabáté.

Breitschwanz bundát a mondén

hölgy hord, de sikk a csikóbunda is, ha divatosan szabott és harmonizál a hozzája hordott délutáni ruhával.

Nagy divat a biber, különösen a sporthoz. Biberrel díszítik legszívesebben a színes délutáni kabátot. Remekül hat ennek a szőrmeének meleg, barna tónusa zölddel kombinálva. Igen nagy sikere volt az egyik vezető párisi divatszalon biberrel díszített vadász-zöld pamutkabátjának. A hajtóka le van kerekítve és a kabát nyitva bő, elegáns redőkben fekszik a testre.

Igen divatos a kétféle, de hasonló tónusu szövetből készült kabát, melyet sporttól kezdve estélyi összejövetelig egyformán hordanak. Továbbá a karizozott anyag, különösen manzettára és gallérra.

A téli kosztüm-divat tökéletes összhangban van a bundadivattal; Párisban divatos lett az idén a harmónia. A kosztüm anyagából készült kabát, szőrmevel bélelve a legtökéletesebb sportvisolet.

A kosztümdivatot nagyszerűen egészíti ki a pulóver. A legdivatosabb szőrmebélés az asztrachán és leopárd, rendkívül vékony ugyan is mindkettő és így megőrzi a vonalak karcsúságát. A biber követit, de sokan hordják, különösen gazdag és karcsú hölgyek.

Nagy divat délutánra és estére a szőrmevel bélelt kap. Különösen délutáni szövetruhához hordják.

Estélyi ruhát főleg bársonyból hordanak, hermellinnel díszítve. Legnagyobb luxusa a mai párisi divatnak a hermelin kap, habár a szőrme hermellinfélt nem mindig hordják kifelé.

Történelmi dátumot követelnek telefonszámoknak az angol előfizetők

Sulyos zavarban van a posta az új divat miatt

Londonból jelentik: Angliában amelynek mindig fejlett érzelme volt a történelmi emlékek iránt most komoly gondokat okoz a postának az a szélsőben terjedő új divat, hogy a telefonszám egyezzen valami nevezetes történelmi év számmal. Bármilyen dicsőséges Anglia régmúlt évszázadainak történelme, Anglia mégis halad a korral és így nem esoda, hogy sokkal több a legújabb telefondivattal lépést tartani óhajtó előfizetők száma, mint az emlékezetes történelmi évszámoké. Még aránylag legkönnyebb azoknak az előfizetőknek kívánságát kielégíteni, akik azt kérik, hogy telefonállomásuk száma 1066 legyen, a haslingi csata éve, mert ez a szám több londoni telefonközpont körzetében előfordul. Teljes joggal büszkélkedik azonban az az ismeretlen londoni tőzsdalkusz, akinek telefonszáma „Gladstone 1864”, mi

vel a híres parlamenti beszéd évszáma itt találkozik a nagy államférfiúról elnevezett telefonközpont nevével, tehát

párja nincsen.

A postát elárasztják az olyan levelekkel, amelyekben a „Waterloo 1815” telefonszámot kérik ezt a kívánságot azonban a posta senkinek sem tudja teljesíteni mert a Waterloo központ legalacsonyabb száma a 4000.

Sportemberek sokért nem adják, ha a 3040-es számot kaphatják s nagyon irigylük azt, aki a wimbledoni központ körzetébe tartozik ezzel a számmal, mivelhogy

30—40 a pontszámítás a tenisznél.

A brit királyi posta most már azon gondolkodik, hogyan változtathatná áldássá az átkot és nem lehetne-e a különös történelmi nevezetességű telefonszámokat árverésen itélni oda a legtöbb tígérőnek.

ITTASSAGFÉLE

Bíró: Miről állapította meg, hogy a vádlott ittas volt?

Tanu: Egy gázlámpát ölegetett és esőkolgatott. Közben pedig azt kiabálta: „Édes, aranyos anyósom!”

A feketeruhás hölgy parfümjé

Írta: GASTON LEROUX

52

— De, miután most már a gyanuja eloszlott, — szölt Darzac különös nyugalommal — azt szeretném tudni, tulajdonképpen mi oszlatta el a gyanuját?

— Gyanum eloszlátásához egy bizonyosság kellett! Egy egyszerű, de abszolút bizonyíték, amely megmutatja, hogy a két Darzac közül melyik Larsan! Ezt a bizonyítékot, szerencsés módon, ön szolgáltatotta uram, abban az órában, amikor bezárta a kört, azt a kört, amelyben benne volt az „eggyel több test”! azon a napon, amikor, azt állítván — ami igaz is volt —, hogy mihelyt belépett a szobájába, bereteszte maga után az ajtót, hazudott nekünk, nem leplezvéen le előttünk, hogy ön hat óra tájban lépett be ebbe a szobába, nem pedig, miként Bernier apó mondta és mi is megállapíthattuk: öt órakor! Egyedül ön és én tudtuk akkor, hogy az öt-órás Darzac, akiről ön úgy beszélt, mint önmagáról: nem ön volt! És ön nem szölt semmit! Már pedig ne mondja azt, hogy ön ennek az órányi különbségnek nem tulajdonított jelentőséget, miután ez mindent megmagyarázott önnek, hogy ebben az órában egy másik Darzac jött a Tour Carréeba: az igazi! Hallgatásával hazudott nekünk! S vajjon mi érdeke lehetett az igazi Darzacnak eltitkolni azt, hogy egy másik Darzac, aki Larsan lehetett, rejtőzködött el akkor a Tour Carréeba? Csakis Larsannak lehetett érdeke, hogy eltitkolja, hogy rajta kívül van egy másik Darzac! A két Darzac közül tehát szükségképpen az volt a hamis, amelyik hazudott! Így oszlatta el gyanumat — a bizonyosság! Ön Larsan volt! Az igazi Darzac pedig a párnásfülkében volt!

— Hazudik! — ordította, Rouletabillera rohanva, az az ember, akiről nem hittem, hogy Larsan.

De mi közbevetettük magunkat Rouletabille, aki teljesen megörizte a hidegvérét, kitérte a karját és így szölt:

— Most is ott van!...

Leírthatatlan jelenet! Felejthetetlen pillanat! Rouletabille szavára egy láthatatlan kéz belülről kitérte a párnásfülké ajtaját, miként ama rettenetes estén, amely látta az „eggyel több test” titokzatos csodáját... S az „eggyel több test” megjelent a szemünk előtt! A Tour Carré megtelepült a meglepetés és a rémület kiáltásával. A Feketeruhás Hölgy egy szivettépő kiáltásban tört ki:

— Robert!... Robert!...

Az öröm kiáltása volt ez. Két Darzac állott előttünk, olyan hasonló egymáshoz, hogy csak a Feketeruhás Hölgy lehetett képes rá, hogy megkülönböztesse őket

egymástól... De a szíve nem csalta őt meg, föltéve, hogy az esze habozhatott volna Rouletabille nagyszerű érvelése után. Kitért karokkal rohant a második Darzac felé, aki most lépett ki a végtelen fülkéből. Arca új élet tüzeben égett, szemei, máskor oly révedező szemei, fenséges, de nyugodt és biztos öröm ragyogásával tapadtak a második Darzacr.

Az az ember pedig, akinek bünyöségében az utolsó percig nem tudtam hinni, most, leleplezve és kelepcébe szorulva, menekülni próbált. Most értettük csak meg azt a vakmerő komédiát, amelyet néhány perc óta játszott előttünk. Nem volt már kétsége afelől, hová vezet ez a vita Rouletabilleal, de megvolt benne a hihetetlen önuralom, hogy nem árult el semmit a közben a szökés lehetőségét kereste. Oly ügyesen manővrozott, hogy a vita közben mindig közelebb csuszott Darzacné szobájának az ajtajához s abban a pillanatban amikor mi mindnyájan a másik Darzac felé tódultunk, egy hatalmas ugrással átvette magát ebbe a szobába és villámgyorsan magára zárta az ajtót.

Mindnyájan dühös és rémült kiáltásban törtünk ki:

— Elillan!... Megint elillan elölünk!...

Rouletabille nyugodt maradt; tudta hogy ez a szoba semmi lehetőséget nem nyújt a menekülésre. Fejszét hozatott s hallatlan izgalom közepette felfeszítettük az ajtót. Hiába tudtuk, hogy a szobából lehetetlen a menekülés a falakon és a vasrácsokon keresztül, mégis kint volt s örülten üldözött bennünket Larsan újabb szökésének gondolata. Rouletabille nyugodt maradt. Mikor az ajtó engedni kezdett a nyomásnak, megparancsolta a cselédeknek, hogy vegyék elő ismét a puskájukat, de csak akkor löjjenek, ha teljesen lehetetlen volna élve kézrekeríteni azt az embert. Aztán egy utolsó taszitással belökte az ajtót s elsőnek lépett a szobába.

Először is Larsan ott volt, még pedig nagyon is felismerhetően. Alszakállát letépte és az igazi Larsan, simára borotvált, sápadt arcával, magas homlokával, ott állt csendesesen egy karosszékben. A fejét félrehanyatlott.

— Larsan, — szölt Rouletabille — Larsan, megadja magát?...

De Larsan nem felelt.

Ekkor Rouletabille megfogta a kezét s az arcát. Larsan halott volt. Azzal ölte meg magát. Arthur Rance a szíve fölé hajolt: nem dobogott többé.

Erre Rouletabille kért, hogy távozzunk a Tour Carrééből s felejtsük el a halottat.

(Folytatjuk!)

KÖZGAZDASÁG

Amerika újabb aranykorának első számadatai

A vállalatok rendkívül osztalékot fizetnek, az alkalmazottak fizetésemelést és karácsonyi ajándékot kapnak

Newyorkból jelentik: A gazdasági életben már jelentkeznek a prosperity kedvező tünetei, amelyet Roosevelttel ígért a választási hadjárat során.

A nagy iparvállalatok egymásután követik a General Motors Co. példáját és már most jelzik hogy újkor rendkívül osztalékot fognak fizetni a részvényeseknek, az alkalmazottak és munkások béremelést és karácsonyi ajándékot fognak kapni. Ilyen határozatot hozott legutóbb a Chrysler autógyár igazgatósága és a legtöbb acél és petroleumkon-

Gazdasági szakértők kiszámították, hogy az így felosztásra kerülő rendkívül osztalék

körülbelül 3 milliárd dollárt fog kitevni

és több mint 1 millió munkás fog béremelésben részesülni, ami már ebben az évben 130 millió dollárt jelent. A newyorki Federal Reserve Bank kimutatása szerint az amerikai iparvállalatok nyeresége ez év első negyedében 60 százalékkal múlja felül a múlt év hasonló időszakának üzleti eredményét.

— A sztáribecseji ipartestület hírei. A noviszádi kereskedelmi és iparkamara kinevezte a sztáribecseji iparos békeltető bizottság tagjait a mesterek részéről.

A bizottság december 6-án kezdi meg működését a fősztáribecseji tagjai: Milics Dusan bogárnár, Zsivojnovics Száva kovács, Kisuceai Ferenc kőműves, Repberger Ferenc lakatos, Gajics Iszidor borbély, Dragin Dragomir férfiniszabó, Marinkovics Szlavko nőszabó, Pracner Béla címfestő, Nagy Béla kőfaragó, Mikovics Cvéta mészáros és hentes, Obrovacski Alekszandar cipész, Vilibók András boeskoros, Kojics Petar pék, Galétin Dusan Asztalos, Jager Illés borbély, Kojics Panto lakatos, Popovics Sztojan ács, Drapos János kovács, Kiss János asztalos, Lukács András szabó, Jelkics Bojana nő szabó, Avramov Bogdan szobafestő, Berna Ferenc bádogos, Bálint József, mészáros, Lenárt Sándor papucsos, Brankov Milan cipész, Varga Imre pék, Knecht Lipót asztalos.

A sztáribecseji ipartestülethez érkezett átirat szerint Sztáribecsejen patkoló tanfolyam nyílik. A tanfolyamon a kovácsmesterek kivül résztvehetnek azok a segítők is, akik három évnél hosszabb idő óta dolgoznak mint segítők. A tanfolyamot végzett kovácsok kérhetik iparendélyüknek patkoló kovács szakmával való kiegészítését. — Az ipartestület a miniszteriumra való hivat

kozással tudatja az érdekelt mesterekkel, hogy csak az olyan tanoncok szabadíthatók fel, tekintet nélkül korukra, akik elvégezték az iparostanonciskola harmadik osztályát, mint rendes vagy magántanulók.

— Mester- és segédvizsgák Sztáribecsejen. A sztáribecseji ipartestület mellett működő kerületi mester- és segéd vizsgáztató bizottság előtt újabban a következő iparosok nyertek képesítést. Mester vizsgát tettek: Sztaniszlavjevics Dusan köteles (Sztáribecsej), Majos István, asztalos (Gospogyinci), Filipcevsz Sztojanka, varrónő (Sztáribecsej), Zeremszki Pavle mészáros és hentes (Turija). — Segédvizsgát tettek: Hegedüs Ferenc, borbély, Fehér Mariska, Gávrics Danilka, Stefanovics Milánka, Zsivkov Teodora, Szabó Magda, Vojnovics Bojana, Szuzics Anica, varrónők, Bozsics Borivoj, borbély, Papp Károly, szabó, Füleki Sándor, asztalos, Szabó László, nyomdász, Bessenyi György, molnár, Horák András papucsos, Matics Iván, papucsos, Kiss László, kőfaragó, Hoffmann György, kőműves, László József kőfaragó, Gvozdic Jovan, kefekötő (Sztáribecsej).

ÖRÖK KÉRDÉS

Fiu: Én vagyok az első, akit te megcsókoltál?
Leány: Igen, de olyan furesk vagyok, ti férfiak, mindig ezt kérdezték.

Az okszerű takarmányozás

III. rész — Gazdasági állataink takarmányozása (Folytatás) (161)
(Eltolvasás után vágjuk ki és őrizzük meg).

A gazdák gyakori panasza, hogy tehenük nem ad elég zsíros tejet, aminek okát a takarmányban keresik. Pedig a takarmányban csak kis mértékben befolyásolható a tej százalékos zsirtartalma, mert némi zsirszaporító hatása csak a kókuszdió, a pálmamagpogácsának és zabdarának van, míg a többi takarmány alig hat a tej zsirtartalmára. Téves az a felhogás, hogy a sok vizet tartalmazó takarmányok nagyobb-mérvű etetése folytán hígul meg a tej. Ez a tőgy működésének elernyedése folytán csak akkor következik be, ha igen nagy mennyiségben etetünk vizenyős takarmányokat. A legelő hatása alatt egyes teheneknél nő, másoknál némileg csökken a tej zsirtartalma, de a legtöbbnél különösebb változást nem észlelünk. A tej mennyiségét a legtöbb esetben fokozza a legeltetés.

Tehenek alaptakarmányának összeállításja.

Míg az erőtermelő állatok takarmányuk egy részéből erőt, a hízók húst és zsirt termelnek, addig a fejőstehenek takarmányának jelentékeny részéből tej képződik. Fejősteheneknek nem elegendő, ha csak fenntartótakarmányt kapnak. A fenntartótakarmány egy-magában még az elapadt, vemhes tehenet sem elégíti ki, mert vemhességének utolsó 2—3 hónapjában a magzat fejlesztésére kell számbajövő mennyiségű táplálékanyagot felhasználnia. Az előrehaladottan vemhes tehen takarmány szükséglete eszerint nagyobb mint a heverő ökré, a tejet adó pedig meghaladja a szárazonálló állat takarmány szükségletét. Mivel pedig a tehen az év legnagyobb részében vemhes és tejet termel, csak kivételesen fordul elő, hogy tehenet fenntartótakarmányon tartunk. Többnyire legalább is olyan takarmányt kell kapnia a tehennek mely 5—10 liter (kg) tej termelésére elegendő táplálékanyagot tartalmaz. A tehen takarmányának ezt a részét, mely tehát az állat fenntartására, a vemhes fejlődésére és a napi tejtermelés részének előállítására elegendő, alaptakarmánynak nevezzük. Az alaptakarmányt, amelyet tehát minden tehen megkap, tulnyomóan szálás és vizenyős takarmányokból állítjuk össze.

Elapasztott vagy kevés tejet adó vemhes teheneknél elegendő, ha öt liter tejet állítjuk össze alaptakarmányukat. Jobb tejelőkkel anynyi szálás és vizenyős takarmányt ciessünk, hogy az alaptakarmány 8—10 liter tejet legyen elegendő.

Eszerint a kevés tejet adó, ugy-szintén az elapadó teheneknek más alaptakarmányt állítunk össze, mint a jobb fejősöknek.

Néhány példán lássuk az 500 kg körüli súlyu, 5—10 kg tejet adó tehen takarmányát. Szabvány szerint az 500 kg súlyu tehennek 7.5—12.5 kg szárazanyag, 250 g emésztető fehérje és 2.5 kg keményítőérték szükséges az életfenntartáshoz. Ezen felül pedig annyi tejet adunk még táplálékot, ahány literre az alaptakarmányt akarjuk adni. A tejestakarmány a tehennek 55 g emészthető fehérjére és 250 g keményítőértékre van szüksége. Három liter tejhez háromszor annyi, 8 literhez nyolcszor annyi, 10 literhez tizszer annyi táplálékanyag van tehát szükség a fenntartótakarmányon felül. Ezek figyelembevételével állítottuk össze a következő alaptakarmányokat:

4 kg baltacimszéna, 4 kg árpaszalma, 4 kg buzapelyva, 1 kg buzakorpa és 0.5 kg melasz (5 kg tejre);

8 kg jó rétiszéna, 2 kg árpaszalma, 15 kg takarmánycukorrépa és 1 kg buzakorpa (5 kg tejre);

6 kg lóhereszéna, 3 kg zabszalma, 30 kg takarmányrépa és 1 kg buzakorpa (8 kg tejre);

6 kg lucernaszéna, 3 kg zabpelyva, 3 kg árpaszalma és 30 kg takarmányrépa (10 kg tejre).

A példákban látható, hogy 10 kg tejig kevés abraktakarmánnyal, sőt enélkül állíthatjuk össze a fejőstehen takarmányát.

Ha a tehen nem 500, hanem 600 kg súlyu, a 100 kg-os súlytöbbletnek megfelelően 0.7 kg gabonadarával toldjuk meg a takarmányadagot. Ha tehát például 750 kg súlyu tehen alaptakarmányát kell összeállítanunk, a felsorolt alaptakarmányokhoz még 1.75 kg gabonadarát kell adnunk.

Tejelési pótabrak összeállításja.

Ha nem teszünk különbséget sok és kevés tejet adó tehen között s egyenlő mennyiségű abrakot adunk valamennyinek, a sok tejet adók nem kapnak annyi takarmányt, amennyi tejelőképességüknek megfelelne, tehát sok tejet ezektől sem várhatunk, a gyenge tejelők és az elapadók pedig annyi takarmányt kapnak, hogy megbiznak. Tehát ha helyesen akarjuk a fejőstehenek takarmányát összeállítani, akkor a testsúly alapján megállapítjuk az alaptakarmányt, a tejhozam ama részének előállítására pedig, melyre az alap takarmány nem elegendő, pótabrakot etetünk. Erre a célra — mint már láttuk — a fenntartótakarmányon felül minden liter (1 kg) tej termelésére 55—60 g emészthető fehérje és kereken 250 g keményítőérték szükséges. Ha a tehen sok zöldtakarmányt kap, 1 liter tej termelésére valamivel kevesebb: 50 g emészthető fehérje is elegendő.

(Folytatjuk!)

URANIA MOZI

Ma utoljára **3 és 5** dináros helyárrakkal

A Sátánsziget foglya

Újból egy nagyszabású német nyelvű film, amely a legnagyobb filmélménye lesz. — Izgalmas drámai események.

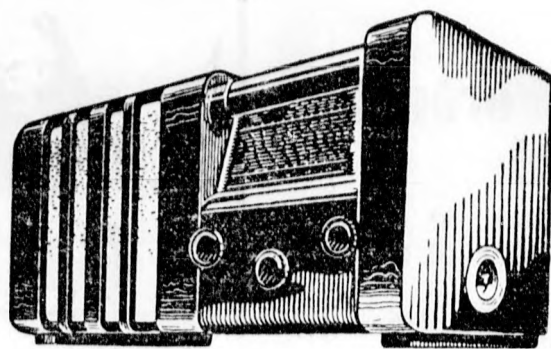
Rendezte: JOHN FORD

WARNER BAXTER aki ebben a fiimben a művészi alkotásának telópontján áll
ÉS GLORIA STUART

Előadások kezdete: 2:45, 5, 7:15 és 9:15 órákor

ORION 33

- Legujabb háromcsöves szuper
- Mikrofónia mentes rövidhullám vétel a legnagyobb hangerő mellett is
- Tökéletes fading kiegyenlítés, teljes stabilitás az új TUNGSRAM Trioda-Hexoda következtében
- Nagy dinamikus hangszóró exponential membránnal
- Nagy érzékenység és erősítés, új TUNGSRAM Pentoda
- Kedvező ár, előnyös részletfizetési feltételek

- EURÓPA
- ÁZSIA
- AFRIKA
- AMERIKA
- AUSZTRÁLIA

ORION RADIO

GELB, ELEKTRO PODUZEČE, NOVI SAD

„RADIOFONIJA“ R. HOJDEK, Petrovárad — „TEHNIKA“ JOSIP KRIZA, Sombor

APRÓ-HIRDETÉSEK

Ugy hűtőközpont, mint vasárnap egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12 dinár. Hirdetéseket a másnap esti lapra délután 4 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelület terheit

Allast keres

Háromnyelvet beszélő középkorú, nő ember, házmesternek, portásnak ajánlkozik, vagy hasonló más állást keres. Hanák József, Kula, Milosa Obilicea 13. 4424

Eladó

A város központjában lévő jóforgalmu büfémet eladom. Cím a kiadóban. 4411

KÉT AUTÓ: egy nyitott 6 cylinderes és egy 8 cylinderes kabriolet, mindkettő elegáns és nagyon szép, eladó. Milan Velimirovics, Noviszád, Dunavszka 29. 4423

Két körfűrész Deutz motorral 8 H. P., alig használt, eladó. Primorszka 17. Noviszád. 4428

Tűzifa eladó. Egy őj elsőrendű bükkfahasáb, házhoz szállítva 425 dinár. Huzskovicz fatelep. Noviszád, Kamenieski prolaz. Tel. 28-78. 4425

Kiadó

Két szoba, konyha, spejzből álló lakás, negyed hold földdel, december 1-re kiadó. Petlova 5. Érdeklődni: Dirner, Duna ucca 29. 4422

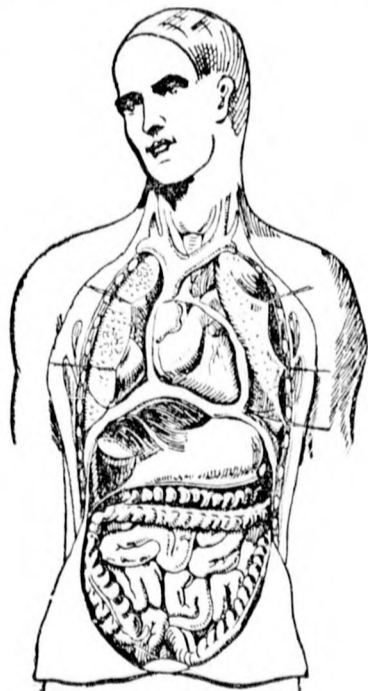
Kereslet

A Színházi Élet mutatványszámát ingyen kapja, ha portóra 1 dinárt bélyegben beküld. Putnik hírlaposztálya Noviszád. 4392

Óráségéd felvétetik. Csak Noviszádiak jönnek tekintetbe. Radioton, Kralja Petra II. 4. (Jevrejszka). 4427

Kifutó, fiatalabb, biciklivel vagy anélkül kerestetik. Cím: Schmolka hirdetőirodában. 4410

Rövidáru — Teli alsóruha
Gyermekruhák — Kötények
MENGL GIZELLA Futoski 51.
Kr. Petra II. 55

A bélrenyheség az oka

annak, hogy az étel túlszáig marad a belekben. Gyomorhajok, gyomorégés, elhíjasodás gyakran a bélrenyheség következményei. A

Grossinger-tea

szabályozza a belek működését, fokozza az anyagcserét és tisztítja a beleket. Kapható gyógyszerárakban, 20, 12 és 4 1/2 dináros eredeti csomagolásban. Utánvéttel szétküldi:

GROSSINGER gyógyszerlár, Novisad

Ogl. reg. S. b. 1932. od. 24. I. 935

APOLLO

November 20-101

Moszkva-Sanghai

Főszereplők:

POLA NEGRİ, Wolfgang Keppler, Gusztáv Diesel

Rendez: Paul Wegener, — Szencziácson lebilincselő és érdekfeszítő nagyjfilm

ODEON

November 23-25-ig

A jéghegyek meghódítói

Két bátor ifju meghódítja a Matterhornt

Főszereplők: **Franz Schmidt, Theodor Loos, Theo Lingner**

Gigantikus harc az örök hó és jég hazájában — Ezen film a Los angelesi olimpián a nagy sport aranyérmert nyerte. A film a noviszádi Fruska Gora egyesület rendezésében kerül bemutatásra. Jégvekről átlátszó előre gondoskodni

Kereskedelmi utazó, Szerbiában jól bevezetve, szolid cég képviselőtét vállalná. Szives megkeresést „5 számú” jellegre a kiadóba kérek. 4403

Gőzgépet (lokomobilt) 4 vagy 6 HP, keveset használtat megvételre keresek. Részletes leírást kér Vermes István, Szombor. 4409

Szaribecsej és Noviszád között a leggyorsabban, legkellemebben és legolcsóbban

autóbuszon utazik!

Szaribecsejről indul az mperial-szálló elől reggel 1/27. Noviszádról indul a (Buzaterről) d. u. 12.50 órakor. Közlekedik naponta, vasárnap és nagyobb ünnepek kivételével.

ELEGET MELEGSZIK...

A házasságközvetítő kapacitál egy fiatallembert:

— Nősüljön meg, uram! Képzeld el, milyen szép lesz a családi tűzhely mellett melegedni.

— Ugyan, kérem, eleget melegszen én ugyis.

— Hogy-hogy?

— Hajófüttő vagyok!

A szubotica mozik műsora:

VAROSI MOZI — Lehár operettje: Szerelmes melódiák. A főszerepben Eggerth Márta.

AVALA MOZI — Vágy. Főszereplők: Marlene Dietrich és Gari Cooper

Egészséges, ui tiszta arcbbőr

képződik a Daruvári-krém pár napos használatától. Háromsarkos nagy doboz ára 12,—, feles doboz 7.50 dinár. Mintadobozt 3 dináros portó ellenében ingyen küld a **Blum gyógyszerlár** Szubotica

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Andree Dezső**
A kiadóhivatal melletti szerkesztő: **Blaazek Ferenc**
Pretpilata — Előfizetés:
Egy óra . . . . . 20— dinár
Két óra . . . . . 40— dinár
Három óra . . . . . 55— dinár
Félévre . . . . . 110— dinár
Egész évre . . . . . 200— dinár
Izlazi svakodneвно - Megjelenik naponta
Pošt. čekovni račun — Postacekkszámia:
Zagreb, 46.692